

Teismo praktikos rinkinys

EUROPOS SĄJUNGOS

TARNAUTOJŲ TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. spalio 6 d.*

„Viešoji tarnyba — Akredituoti Parlamento nario padėjėjai — SESV 266 straipsnis — Tarnautojų teismo sprendimo dėl panaikinimo vykdymo priemonės — Sprendimo atleisti iš darbo panaikinimas — Sprendimo atmesti pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį pateiktą pagalbos prašymą panaikinimas — Pareigos padėti esant pradinių priekabiavimo įrodymų apimtis — STSŪT pareiga pradėti administracinį tyrimą — Pareigūno ar tarnautojo galimybė pradėti procesą nacionaliniame teisme — Patariamasis komitetas dėl priekabiavimo darbo vietoje ir jo prevencijos, nagrinėjantis akredituotų Parlamento narių padėjėjų skundus dėl Parlamento narių — Vaidmuo ir prerogatyvos — Turtinė ir neturtinė žala“

Byloje F-132/14

dėl pagal SESV 270 straipsnį, taikomą EAEB sutarčiai pagal jos 106a straipsnį, pareikšto ieškinio

CH, buvusi akredituota Europos Parlamento nario padėjėja, gyvenanti Briuselyje (Belgija), atstovaujama advokatų L. Levi, C. Bernard-Glanz ir A. Tymen,

ieškovė,

prieš

Europos Parlamentą, atstovaujamą E. Taneva ir M. Dean,

atsakovą,

TARNAUTOJŲ TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas R. Barents, teisėjai E. Perillo ir J. Svingens (pranešėjas),

kanclerė W. Hakenberg,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

atsižvelgęs į tai, jog gavus šalių sutikimą nuspręsta priimti sprendimą nerengiant teismo posėdžio pagal Procedūros reglamento 59 straipsnio 2 dalį,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

- 1 2014 m. lapkričio 17 d. Tarnautojų teismo kanceliarija gavo CH ieškinį, kuriame ji prašo:
  - panaikinti 2014 m. kovo 3 d. Europos Parlamento sprendimą, kuriuo ši institucija atsisakė imantis priemonių, būtinų 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimui *CH / Parlamentas* (F-129/12, EU:F:2013:203, toliau – Sprendimas *CH*) įvykdyti pagal SESV 266 straipsnį, pradėti administracinį tyrimą, kad būtų nustatytas veiksmų, kuriais kaltinamas Parlamento narys, nurodytų jos pagalbos prašyme, pateiktame 2011 m. gruodžio 22 d., tikrumas,
  - panaikinti 2014 m. balandžio 2 d. Parlamento sprendimą, kuriuo atsisakyta jai sumokėti 5 686 EUR sumą, lygią darbo užmokesčio, į kurį ji teigia turinti teisę pagal priemones, būtinas Sprendimui *CH* įvykdyti pagal SESV 266 straipsnį, skirtumui,
  - panaikinti 2014 m. rugpjūčio 4 d. Parlamento sprendimą, kuriuo atmestas jos skundas dėl dviejų minėtų 2014 m. kovo 3 d. ir 2014 m. balandžio 2 d. sprendimų,
  - priteisti iš Parlamento atitinkamai 144 000 EUR ir 60 000 EUR jos turtinei ir neturtinei žalai atlyginti.

Teisinis pagrindas

1. *Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo*

- 2 Pagal SESV 266 straipsnį „[i]nstitucija, įstaiga ar organas, kurio aktas [Sąjungos teismo] buvo paskelbtas negaliojančiu arba kurio neveikimas pripažintas prieštaraujančiu šiai Sutarčiai, privalo imtis būtinų priemonių <...> sprendimui [dėl panaikinimo] įvykdyti“. Šioje nuostatoje patikslinama, kad „ši pareiga nepažeidžia jokių pareigų, galinčių atsirasti taikant [SESV] 340 straipsnio antrąją pastraipą“, kurioje nurodyta, kad „deliktinės atsakomybės atveju Sąjunga pagal bendrus valstybių narių įstatymams būdingus principus atlygina bet kokią žalą, kurią, eidami savo pareigas, padaro jos institucijos ar jų tarnautojai“.

2. *Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai*

- 3 Byloje taikytinos redakcijos Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų (toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai) 12a straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„„Psichologinis priekabiavimas“ – tai netinkamas elgesys, kuris trunka tam tikrą laikotarpį, kartojasi ar yra sistemingas, ir kurį sudaro fizinis elgesys, šnekamoji ar rašytinė kalba, gestai ar kiti veiksmai, kurie yra tyčiniai, ir kurie gali pakenkti [kenkia] bet kurio asmens asmenybei, orumui ar fizinei arba psichinei sveikatai.“

- 4 Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnyje nurodyta:

„Sąjunga padeda visiems pareigūnams, ypač ieškiniuose dėl bet kurio asmens [imantis veiksmų prieš asmenį], kuris grasina, įžeidinėja arba šmeižia ar išreiškia savo pyktį, arba kenkia asmeniui ar turtui, kuris, atsižvelgiant į jo postą ar pareigas, priklauso nuo jo arba jo šeimos nario [kėsina į asmenį ar turtą, jeigu šie veiksmai nukreipti prieš pareigūną ar jo šeimos narius dėl pareigūno statuso ar pareigų].“

Ji solidariai atlygina žalą, kurią tokiais atvejais patyrė pareigūnas, jeigu pareigūnas žalą padarė arba netyčia ar dėl didelio neatsargumo [jeigu jis tyčia ar dėl didelio neatsargumo nėra pats padaręs šios žalos] ir negalėjo gauti kompensacijos iš žalą padariusio asmens.“

3. *Kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos*

- 5 Byloje taikytinos redakcijos Kitų Europos Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos (toliau – KTĮS) remiantis jų 1 straipsniu taikomos „pagal sutartį įdarbintiems Sąjungos tarnautojams“, be kita ko, akredituotiems Parlamento nario padėjėjams (toliau – APNP). Šiuo klausimu KTĮS 5a straipsnyje patikslinta:

„Šiose [KTĮS] „[APNP]“ – vieno ar kelių <...> Parlamento narių pasirinkti asmenys, įdarbinti pagal su <...> Parlamentu tiesiogiai sudarytas sutartis, kad vadovaujami ir prižiūrimi <...> Parlamento nario (-ių) bei palaikydami abipusiu pasitikėjimu grindžiamus santykius, kaip užtikrina 2005 m. rugsėjo 28 d. <...> Parlamento sprendimo 2005/684/EB, Euratomas, dėl <...> Parlamento narių statuto priėmimo [(OL L 262, p. 1)] 21 straipsnyje nurodyta pasirinkimo teisė, jie tiesiogiai padėtų nariui (-iams) eiti savo, kaip <...> Parlamento nario, pareigas <...> Parlamento patalpose vienoje iš trijų <...> Parlamento darbo vietų.“

- 6 KTĮS yra VII antraštinė dalis „Europos Parlamento narių padėjėjai“, skirta APNP, kurią sudaro 125–139 straipsniai; pagal 125 straipsnio 1 dalį „<...> Parlamentas vidaus sprendimu patvirtina šios antraštinės dalies įgyvendinimo priemones“.

- 7 KTĮS 127 straipsnyje nustatyta:

„[Pareigūnų tarnybos nuostatų] 11–26a straipsniai taikomi pagal analogiją. Griežtai atsižvelgiant visų pirma į [APNP] užduočių ir pareigų išskirtinį pobūdį ir abipusį pasitikėjimą, kuris turi būti būdingas jų ir <...> Parlamento nario (-ių), kuriam (-iems) jie padeda, profesiniams santykiams, pagal [KTĮS] 125 straipsnio 1 dalies nuostatas tvirtinant šių nuostatų įgyvendinimo priemones atsižvelgiama į specialų <...> Parlamento narių ir [APNP] profesinių santykių pobūdį.“

- 8 KTĮS 128 straipsnio 2 dalies pirmame sakinyje nurodyta: „[APNP] pasirenka <...> Parlamento narį (-iai), kuriam (-iems) jis turės padėti.“
- 9 Pagal 2014 m. balandžio 14 d. Parlamento biuro sprendimo, priimto remiantis KTĮS 125 straipsnio 1 dalimi, 13 straipsnio 1 dalį, šiuo klausimu identišką iš dalies pakeisto 2009 m. kovo 9 d. Parlamento biuro sprendimo 13 straipsnio 1 daliai, APNP įdarbinamas Parlamente šios institucijos nario (-ių), kuriam (-iems) jis turės padėti, konkrečiu prašymu.

4. *Patariamųjų komitetų dėl priekabiavimo darbo vietoje ir jo prevencijos vidaus taisyklės*

- 10 2006 m. vasario 21 d. Parlamentas, siekdamas įgyvendinti Pareigūnų tarnybos nuostatų 12a straipsnį, priėmė „[Patariamąjo komiteto dėl priekabiavimo darbo vietoje ir jo prevencijos vidaus taisyklės]“ (toliau – Vidaus taisyklės dėl priekabiavimo). Šių taisyklių 9 straipsnyje nustatyta, kad bet kuris šios institucijos darbuotojas, susidūręs su problema, kuri gali būti laikoma priekabiavimu, arba manantis, kad tokia problema egzistuoja jo darbo aplinkoje, gali apie tai pranešti Patariamajam komitetui dėl priekabiavimo darbo vietoje ir jo prevencijos (toliau – Bendrasis patariamasis komitetas), kurį sudaro šeši Parlamento generalinio sekretoriaus paskirti nariai, iš kurių du skiria šios institucijos Personalo komitetas ir vieną – Medicinos tarnyba. Vidaus taisyklių dėl priekabiavimo 11 straipsnyje nurodyta, kad su darbuotoju, manančiu, kad prie jo priekabiavama, Bendrasis patariamasis komitetas turi susitikti ne vėliau kaip per dešimt darbo dienų nuo šio darbuotojo prašymo pateikimo dienos. Pagal Vidaus taisyklių dėl priekabiavimo 12–14 straipsnius Bendrasis patariamasis komitetas gali teikti vadovybei rekomendacijas dėl susidariusių problemų sprendimo būdų, jei mano, kad tai būtų tikslinga;

tam, kad būtų imtasi kitų reikalingų veiksmų, Bendrasis patariamasis komitetas ir toliau palaiko ryšius su atitinkamu darbuotoju, o prireikus – su jo vadovais; galiausiai, jei problema išlieka, minėtas komitetas Parlamento generaliniam sekretoriui pateikia konfidencialų pranešimą su pasiūlymais dėl veiksmų, kurių reikėtų imtis, ir, jei tai atrodo tikslinga, gali paprašyti jo suteikti įgaliojimus išsamiam tyrimui atlikti.

- 11 2014 m. balandžio 14 d., atsižvelgdamas į specifinę APNP padėtį, pabrėžtą Sprendime CH, Parlamento biuras priėmė Vidaus taisykles, skirtas Patariamajam komitetui dėl priekabiavimo darbo vietoje ir jo prevencijos, kompetentingam nagrinėti APNP ir Parlamento narių ginčus, įsteigti (toliau – Vidaus taisyklės dėl priekabiavimo, susijusios su APNP). Patariamąjį komitetą dėl priekabiavimo darbo vietoje ir jo prevencijos, kompetentingą nagrinėti APNP ir Parlamento narių ginčus (toliau – Specialusis patariamasis komitetas dėl APNP), sudaro penki nariai, kuriuos skiria Parlamento pirmininkas: trys institucijos kvestoriai (penki Parlamento kvestoriai, sudarantys kolegiją, yra Parlamento nariai, išrinkti savo kolegų administracinio ir finansinio pobūdžio klausimams, tiesiogiai susijusiems su parlamentariais, spręsti), vienas APNP komiteto, numatyto KTĮS 126 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, skirtas narys ir Bendrojo patariamojo komiteto pirmininkas, atstovaujantis Parlamento administracijai. Specialiojo patariamojo komiteto dėl APNP, kuriam pirmininkauja vienas iš kvestorių, pagrindinė užduotis – „užkirsti kelią bet kokiam priekabiavimui prie APNP ir (arba) šį priekabiavimą nutraukti“ ir „atlikti tarpininkavimo ir informavimo funkciją“.
- 12 Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal Vidaus taisyklių dėl priekabiavimo, susijusių su APNP, 10 straipsnį Specialusis patariamasis komitetas dėl APNP, išklauses suinteresuotuosius asmenis – darbuotoją, manantį, kad prie jo priekabiavama, ir tariamą priekabiautoją, – kvestorių kolegijai pateikia konfidencialų pranešimą. Šiame pranešime turi būti aprašyti kaltinimai, pateikta su procedūra susijusi informacija, nurodytos Specialiojo patariamojo komiteto dėl APNP išvados, taip pat pasiūlymai dėl veiksmų, kurių reikėtų imtis, prireikus paprašant kvestorių kolegijos suteikti Specialiajam patariamajam komitetui dėl APNP įgaliojimus išsamiam tyrimui atlikti. Vidaus taisyklių dėl priekabiavimo, susijusių su APNP, 11 straipsnyje nustatyta, kad „jei [Specialusis patariamasis komitetas dėl APNP] įgaliojamas atlikti tokį tyrimą, jis pateikia savo išvadas ir galimas rekomendacijas [k]vestoriams“, o šių taisyklių 12 straipsnyje nurodyta, kad kvestoriai „raštu praneša [Specialiajam patariamajam komitetui dėl APNP], kokių priemonių jie ketina imtis, taip pat prireikus, ar rekomenduoja [Parlamento] [p]irmininkui skirti atitinkamam deputatui sankciją pagal <...> Parlamento darbo tvarkos taisyklių 9 ir 153 straipsnius“.

Bylos aplinkybės

1. Bylos, kurioje priimtas Sprendimas „CH“, faktinės aplinkybės

- 13 2004 m. spalio 1 d. ieškovė buvo priimta į darbą Parlamente kaip APNP, kad padėtų Parlamento nariui B., pagal sutartį, kurios terminas turėjo baigtis pasibaigus 2004–2009 m. Parlamento kadencijai.
- 14 Nutrūkus B., kaip Parlamento nario, įgaliojimams ieškovė nuo 2007 m. gruodžio 1 d. iki Parlamento kadencijos pabaigos Parlamento buvo priimta į darbą kaip APNP, kad padėtų P., naujai Parlamento narei, paskirtai vietoj B. eiti pareigas iki pastarojo mandato galiojimo pabaigos.
- 15 Nuo 2009 m. rugpjūčio 1 d. ieškovė buvo Parlamento priimta į darbą kaip APNP, kad padėtų P. 2009–2014 m. Parlamento kadencijos laikotarpiu. Ieškovė buvo priskirta prie II pareigų grupės 14 lygio. Tačiau pagal naują sutartį, kuri buvo sudaryta 2010 m. rugsėjo 1 d. ir pagal kurią ankstesnė sutartis buvo nutraukta, ieškovė buvo priimta vykdyti tas pačias užduotis, bet priskirta prie II pareigų grupės 11 lygio (toliau – darbo sutartis arba APNP sutartis).

- 16 Nuo 2011 m. rugsėjo 27 d. ieškovė buvo laikinojo nedarbingumo atostogose, kurios truko iki 2012 m. balandžio 19 d.
- 17 2011 m. lapkričio 28 d. ieškovė pranešė Bendrajam patariamajam komitetui apie sunkumus, kurių ji patiria darbe, kylančius, kaip teigia ieškovė, dėl P. elgesio jos atžvilgiu.
- 18 2011 m. gruodžio 6 d. ieškovė elektroniniu laišku Bendrojo patariamojo komiteto narių paklausė, kokių veiksmų reikia imtis „skundai pateikti“. 2011 m. gruodžio 12 d. elektroniniu laišku, siekdama įrodyti, kad, kaip ji mano, Parlamento narės, kuriai ji padeda eiti pareigas, elgesys jos atžvilgiu reiškia priekabiavimą, ieškovė visiems šio komiteto nariams ir Parlamento generaliniam sekretoriui išsiuntė elektroninį laišką, tą pačią dieną adresuotą P., kuriame apibūdino savo sveikatos būklę. Galiausiai 2011 m. gruodžio 21 d. elektroniniu laišku ieškovė kreipėsi į Bendrojo patariamojo komiteto pirmininką prašydama susitikti.
- 19 2011 m. gruodžio 22 d. ieškovė, remdamasi Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsniu, Parlamento generaliniam sekretoriui pateikė pagalbos prašymą (toliau – pagalbos prašymas), kuriame teigė patirianti P. psichologinį priekabiavimą, taip pat prašė imtis atitolinimo priemonių ir pradėti administracinį tyrimą.
- 20 2012 m. sausio 6 d. P. Parlamento Personalo generalinio direktorato Žmogiškųjų išteklių plėtros direktorato Darbuotojų įdarbinimo ir perkėlimo skyriui raštu pateikė prašymą nutraukti sutartį su ieškove (toliau – prašymas nutraukti sutartį). 2012 m. sausio 18 d. P. šį prašymą patvirtino.
- 21 2012 m. sausio 19 d. Parlamento sudaryti tarnybos sutartis įgaliosios tarnybos (toliau – STSĮT) sprendimu sutartis su ieškove nuo 2012 m. kovo 19 d. buvo nutraukta dėl pasitikėjimo ryšio nutrūkimo (toliau – sprendimas atleisti iš darbo). Įspėjimo apie atleidimą iš darbo laikotarpiu – dviejų mėnesių laikotarpiu, t. y. nuo 2012 m. sausio 19 d. iki kovo 19 d., – ieškovė buvo atleista nuo savo pareigų vykdymo. Grįždama motyvą, paremtą pasitikėjimo ryšio nutrūkimu, STSĮT nurodė, jog P. jai pranešė, kad ieškovė neturi reikiamų įgūdžių, kad galėtų sekti tam tikrų Parlamento komitetų, kurių narė buvo P., darbą, ir kad ieškovės elgesys tiek jos, tiek kitų Parlamento narių ir jų akredituotų padėjėjų atžvilgiu yra nepriimtinas.
- 22 2012 m. kovo 15 d. Personalo generalinio direktorato generalinio direktoriaus, veikiančio kaip STSĮT, raštu buvo atmestas ieškovės pateiktas pagalbos prašymas, remiantis tuo, kad, neatsižvelgiant į tai, ar APNP gali būti suteikta pagalba pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį, ieškovės pagalbos prašymas, susijęs su atitolinimo priemonių nustatymu ir administracinio tyrimo pradėjimu, neteko dalyko, nes per šį laikotarpį priėmus sprendimą atleisti iš darbo ieškovė nebevykdė profesinės veiklos Parlamente (toliau – sprendimas atmesti pagalbos prašymą).
- 23 2012 m. kovo 30 d. ieškovė, remdamasi Pareigūnų tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalimi, Parlamento generaliniam sekretoriui pateikė skundą dėl sprendimo atleisti iš darbo. 2012 m. birželio 22 d. ieškovė, remdamasi minėta nuostata, pateikė ir skundą dėl sprendimo atmesti pagalbos prašymą.
- 24 2012 m. liepos 20 d. sprendimu Parlamento generalinis sekretorius iš dalies patenkino skundą dėl sprendimo atleisti iš darbo, nusprenddamas nukelti sutarties su ieškove nutraukimo datą į 2012 m. birželio 20 d., atsižvelgęs į iki 2012 m. balandžio 19 d. gydytojo pažyma patvirtintas jos laikinojo nedarbingumo atostogas. Tačiau jis patvirtino sprendimo atleisti iš darbo pagrįstumą, remdamasis tuo, kad pagal teismo praktiką, pirmiausia pagal 2010 m. liepos 7 d. Sprendimo *Tomas / Parlamentas* (F-116/07, F-13/08 ir F-31/08, EU:F:2010:77) 149 punktą, neišmanoma patikrinti pasitikėjimo ryšio buvimo ar jo nutrūkimo ir kad tai iš dalies galioja ir pagrindų, pateiktų siekiant pagrįsti šio ryšio buvimą ar nutrūkimą, kontrolei.

- 25 Bet kuriuo atveju Parlamento generalinis sekretorius buvo tos nuomonės, kad ieškovė neįrodė, jog nurodant faktines aplinkybes, kuriomis grindžiamas pasitikėjimo ryšio nutrūkimas, padaryta akivaizdžių klaidų, nors Parlamentui buvo žinoma, kad ieškovė ne kartą yra padariusi profesinių nusižengimų, pirmiausia kiek tai susiję su teisės aktų pakeitimų, kurie gali būti įtraukti į bylos medžiagą, rengimu, netaktišku jos elgesiu kitos valstybės narės nei valstybė narė, kurios pilietė yra P., Parlamento nario atžvilgiu, įžūliu elgesiu su nauja APNP, priimta į darbą, kad padėtų P., ir nemandagiu bendravimu su pastarąja vieno įmonės vadovo akivaizdoje. Vienas dėstytojas, lydėjęs grupę studentų, kurie lankėsi Parlamento rūmuose, taip pat yra pasiskundęs dėl ieškovės nemandagumo.
- 26 Galiausiai, Parlamento generalinio sekretoriaus teigimu, tai, kad ieškovė pateikė pagalbos prašymą, negalėjo būti kliūtis priimti sprendimą atleisti iš darbo, kuris dėl P. ir ieškovės akivaizdžiai pašlijusių santykių tapo neišvengiamas.
- 27 Be to, 2012 m. spalio 8 d. sprendimu Parlamento generalinis sekretorius, veikdamas kaip STSŪT, atmetė skundą dėl sprendimo atmesti pagalbos prašymą, pabrėždamas, kad nors jis, „grįsdamas STSŪT sprendimą atleisti iš darbo, nurod[ė] [ieškovei] [jos] netinkamą elgesį <...> ir tikslius faktus, patikrinamus ir įvykčius liudininkų akivaizdoje, [ji] pateik[ė] kaltinimus, kurie n[ebuvo] pagrįsti jokiais įrodymais“. Ieškovei taip pat buvo atsakyta, kad apskritai priemonės, kurias ji prašė taikyti, „bet kuriuo atveju nesuderinamos su specifiniu būtinai artimų ir pasitikėjimu grindžiamų deputato ir jo [APNP] santykių pobūdžiu“, kad atitolinimo priemonė neturėtų jokios prasmės, nes sutrikdytų veiksmingus Parlamento nario ir jo APNP darbo ryšius, ir kad praktiškai Parlamentas negali skirti ieškovės padėti kitam Parlamento nariui, nes tik pastarasis gali pateikti STSŪT prašymą priimti į darbą jo pasirinktą APNP. Parlamento generalinis sekretorius taip pat pažymėjo, kad, kiek tai susiję su prašymu pradėti administracinį tyrimą, 2011 m. vasario 8 d. Sprendimas *Skareby / Komisija* (F-95/09, EU:F:2011:9), kuriuo šiuo klausimu rėmėsi ieškovė, šiuo atveju netaikytinas, nes Parlamento nariams netaikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai, įskaitant jų 12a straipsnį, jiems negali būti skirta drausminė nuobauda ir STSŪT negali jiems nurodyti dalyvauti administraciniame tyrime, net jeigu jų dalyvavimas būtų labai svarbus.
- 28 2012 m. spalio 31 d. Tarnautojų teismo kanceliarija gavo ieškinį (užregistruotas numeriu F-129/12), kuriame ieškovė iš esmės prašė panaikinti sprendimą atleisti iš darbo ir sprendimą atmesti pagalbos prašymą ir priteisti iš Parlamento 120 000 EUR žalos atlyginimą.
- 29 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimu *CH* Tarnautojų teismas panaikino sprendimą atleisti iš darbo ir sprendimą atmesti pagalbos prašymą; dėl šio Tarnautojų teismo sprendimo nebuvo pateiktas apeliacinis skundas, taigi jis įsiteisėjo. Be to, „atsižvelgdamas į labai kritikuotinas aplinkybes, kuriomis buvo priimti sprendimas atleisti iš darbo ir sprendimas atmesti pagalbos prašymą“, Tarnautojų teismas priteisė iš Parlamento sumokėti ieškovei 50 000 EUR patirtai neturtinei žalai atlyginti (Sprendimo *CH* 65 punktą).

2. Dėl Parlamento nustatytų Sprendimo „CH“ vykdymo priemonių

- 30 Priėmus sprendimą atleisti iš darbo, – jis panaikintas Sprendimu *CH*, – ieškovė gavo bedarbio pašalpą nuo sprendimo atleisti iš darbo įsigaliojimo dienos iki 2013 m. sausio 23 d., kai buvo priimta į darbą Belgijoje įsteigto privataus sektoriaus darbdavio (toliau – privataus sektoriaus darbdavys), o šis vėliau dėl ekonominių priežasčių turėjo ją atleisti. Taigi privataus sektoriaus darbdavys ieškovei mokėjo darbo užmokestį nuo 2013 m. sausio 23 d. iki 2014 m. kovo 12 d.

- 31 2014 m. sausio 15 d. laišku ieškovė paprašė Parlamento siekiant užtikrinti Sprendimo *CH* vykdymą pagal SESV 266 straipsnį imtis toliau išvardytų priemonių:
- sumokėti jai darbo užmokestį nuo 2012 m. birželio 20 d., neteisėto sprendimo atleisti iš darbo įsigaliojimo dienos, iki 2014 m. kovo 12 d. Ieškovė patikslino, kad siekiant panaikinti skirtumą tarp darbo užmokesčio, kurį ji būtų gavusi, jei nebūtų buvusi atleista iš darbo, ir darbo užmokesčio, kurį jai mokėjo privataus sektoriaus darbdavys iki 2014 m. kovo 12 d., jai turi būti sumokėta 7 402,41 EUR suma,
  - grąžinti ją į nuolatinį darbą Parlamente,
  - pradėti administracinį tyrimą siekiant nustatyti pagalbos prašyme nurodytų veiksmų tikrumą. Šiuo klausimu ieškovė Parlamentui nurodė, kad P. pareiškimai Graikijos ir Vokietijos spaudoje patvirtina ieškovės ir toliau patiriamą P. priekabiavimą,
  - pasirūpinti, kad neigiama informacija, susijusi su prašymu nutraukti sutartį, nebebūtų nurodyta jos asmeninėje byloje,
  - pensines teises, jos anksčiau įgytas pagal nacionalinę sistemą, perkelti į Europos Sąjungos pensijų sistemą.
- 32 2014 m. vasario 12 d. įvyko ieškovės advokatų ir Parlamento Teisės tarnybos atstovų susitikimas siekiant patikslinti Sprendimo *CH* vykdymo priemonių, kurių Parlamentas turėjo imtis pagal SESV 266 straipsnį, apimtį.
- 33 2014 m. kovo 3 d. laišku Parlamentas oficialiai atsakė į įvairius prašymus dėl Sprendimo *CH* vykdymo priemonių, ieškovės pateiktus minėtame 2014 m. sausio 15 d. laiške (toliau – 2014 m. kovo 3 d. sprendimas).
- 34 Dėl ieškovės prašymo grąžinti ją į nuolatinį darbą Parlamente ši institucija nurodė, kad ši priemonė akivaizdžiai viršija tai, kas būtina Sprendimui *CH* įvykdyti, pirmiausia dėl to, kad pagal 2009 m. vasario 23 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 160/2009, iš dalies keičiančio [KTĮS] (OL L 55, p. 1), 7 konstatuojamąją dalį „jokia šio reglamento nuostata negali būti aiškinama kaip suteikianti [APNP] privilegijuotą ar tiesioginę teisę eiti pareigūnų ar kitų Europos [Sąjungos] tarnautojų pareigas [[Europos Sąjungos] pareigūnų ar kitų tarnautojų pareigas]“.
- 35 Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgdamas į asmeninį deputatų ir jų APNP darbo santykių pobūdį, Parlamentas nurodė ieškovei, kad faktinis jos sugrąžinimas į darbą neįmanomas. Parlamentas patikslino, kad „vienintelė galimybė buvo grąžinti [ieškovę] į darbą, kurį ji dirbo iki [neteisėtu pripažinto] atleidimo, bet atleisti ją nuo atitinkamų pareigų vykdymo iki jos [darbo sutarties] galiojimo pabaigos <...> 2014 m. liepos 1 d.; šis] atleidimas nuo pareigų vykdymo atiti[ko] ir rūpestingumo pareigą“. Dėl to Parlamentas išpareigojo sumokėti ieškovei darbo užmokestį, kuris jai priklausė nuo 2012 m. birželio 21 d., sprendimo atleisti iš darbo įsigaliojimo dienos, iki darbo sutarties su ja termino pabaigos dienos, t. y. 2014 m. liepos 1 d., atskaičius darbo užmokestį ir bedarbio pašalpą, kuriuos ji taip pat gavo šiuo laikotarpiu.
- 36 Be to, Parlamentas patvirtino, kad anksčiau pateikto prašymo nutraukti sutartį ieškovės asmeninėje byloje nėra ir kad sprendimas atleisti iš darbo, kurį Tarnautojų teismas pripažino neteisėtu, iš šios bylos išimtas. Dėl prašymo perkelti į Sąjungos pensijų sistemą pensines teises, įgytas pagal nacionalinę sistemą, Parlamentas pažymėjo, kad ieškovė, išdirbusi kaip APNP tik penkerius metus, neatitinka reikalavimo būti išdirbus Sąjungos institucijoje bent dešimt metų, kad būtų įgyta teisė į senatvės pensiją, mokamą iš Sąjungos biudžeto.

- 37 Galiausiai dėl prašymo pradėti administracinį tyrimą, pateikto jau pagalbos prašyme, Parlamentas nurodė, jog „šiuo klausimu pažymėtina, kad <...> jeigu [ieškovė] nuspręstų prieš [P.] pareikšti ieškinį pagal nacionalinę teisę, Parlamentas iš naujo įvertintų situaciją atsižvelgdamas į teismo praktiką, įtvirtintą Sprendimo [CH] [57 punkte]“.
- 38 2014 m. kovo 26 d. laišku, pranešdama ir apie savo ketinimą vėliau pateikti skundą dėl 2014 m. kovo 3 d. sprendimo, ieškovė išdėstė pastabas ir dėl trijų konkrečių aspektų patikslino savo 2014 m. sausio 15 d. prašymą imtis vykdymo priemonių, pažymėjusi, kad dėl to, jos nuomone, Parlamentui neturėtų kilti problemų.
- 39 Du pirmieji patikslinimai buvo susiję su 7 402,41 EUR sumos, kurią ieškovė iš pradžių prašė sumokėti kaip darbo užmokestį, priklausantį už laikotarpį nuo 2012 m. birželio 20 d., t. y. nuo jos neteisėto atleidimo iš darbo dienos, iki 2014 m. kovo 12 d., t. y. iki dienos, kai jos privataus sektoriaus darbdavys nustojo mokėti darbo užmokestį (toliau – dvejų pajamų laikotarpis), perskaičiavimu, t. y. jos padidiniu. Šiuo klausimu, pirma, ji teigė, kad apskaičiuojant sumas, gautas iš privataus sektoriaus darbdavio, nepagrįstai kaip tryliktas atlyginimas buvo įtraukta 5 686 EUR suma. Iš tikrųjų ši suma nėra jos darbo užmokesčio dalis. Tai yra išankstinė kompensacija už vieno mėnesio atostogas, kurių ji turės išeiti pagal būsimą darbo sutartį su nauju privataus sektoriaus darbdaviu, įsisteigusiu Belgijoje, bet kurių jis neapmokės. Antra, ieškovė patikslino, kad „kai 2012 m. vasario mėn. ji [ne savo noru] paliko tarnybą Parlamente“, apie atleidimą iš darbo jai buvo pranešta prieš du mėnesius. Tačiau, kadangi sprendimas atleisti iš darbo buvo panaikintas, ieškovė buvo tos nuomonės, kad jos darbo santykiai turi būti laikytini ilgesnės trukmės, dėl ko ji turėtų teisę būti išpėta prieš tris mėnesius. Todėl prašyta sumokėti 5 686 EUR suma, susijusi su dvejų pajamų laikotarpiu, ieškovės manymu, taip pat turi būti padidinta 3 977,43 EUR suma, lygia darbo užmokesčiui už papildomą išpėjimo mėnesį, kurią Parlamentas jai turi sumokėti.
- 40 Trečia, ieškovė patikslino, jog, kadangi sutartiniais santykiais su Parlamentu ji kaip APNP buvo susijusi iki jos sutarties ir kartu Parlamento kadencijos pabaigos, t. y. iki 2014 m. liepos 1 d., ši institucija privalėjo jai grąžinti APNP leidimą ir leidimą naudotis Parlamento automobilių stovėjimo aikštelėmis.
- 41 2014 m. balandžio 2 d. raštu (toliau – 2014 m. balandžio 2 d. sprendimas) Parlamentas, atsakydamas į 2014 m. kovo 26 d. ieškovės pateiktus papildomus prašymus imtis vykdymo priemonių, pirmiausia pažymėjo, jog, kadangi teismo praktikoje labai plačiai apibrėžiamos sumos, atskaitytinos iš darbo užmokesčio, *a posteriori* mokėtino neteisėtai atleistam iš darbo asmeniui, jis privalėjo atskaityti tryliktojo atlyginimą, kurį apima sąvoką „kitos išmokos“, kaip jos suprantamos pagal 2011 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Scheefer / Parlamentas* (F-105/09, EU:F:2011:41) 71 punktą. Dėl antrojo patikslinimo, ieškovės pateikto 2014 m. kovo 26 d. laiške, Parlamentas paaiškino, kad atsižvelgiant į tai, jog jis nepriėmė naujo sprendimo atleisti iš darbo, teisės į išpėjimą klausimas nebekilo. Iš tikrųjų darbo sutartis buvo laikoma galiojančia iki Parlamento kadencijos pabaigos, t. y. iki 2014 m. liepos 1 d., taigi atleidimo iš darbo klausimo nebuvo. Galiausiai dėl trečiojo patikslinimo, pateikto 2014 m. kovo 26 d. laiške, Parlamentas nurodė, kad „naudotis Parlamento automobilių stovėjimo aikštelėmis nebuvo būtina einant pareigas, nuo kurių vykdymo [ieškovė] buvo atleista iki jos [darbo] sutarties galiojimo pabaigos“. Vis dėlto Parlamentas nusprendė perduoti ieškovės prašymą Parlamento generalinio sekretoriato Apsaugos ir saugumo generalinio direktorato Akreditavimo skyriui.
- 42 2014 m. balandžio 16 d. ieškovė pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalį pateikė skundą dėl 2014 m. kovo 3 d. ir balandžio 2 d. sprendimų. Pirma, būtent dėl tryliktojo atlyginimo, kurį ji suklydusi įtraukė apskaičiuodama sumas, gautas iš privataus sektoriaus darbdavio, ieškovė patikslino, kad kalbama apie „dvigubą atostogų išmoką, kuri buvo sumokėta avansu už būsimas mokamas atostogas“. Antra, dėl sprendimo atleisti iš darbo panaikinimo pasekmių ieškovė teigė, kad jai turi būti suteikta „galimybė naudotis visomis lengvatomis, susijusiomis su [jos] [darbo] sutartimi“ iki šios sutarties galiojimo pabaigos. Todėl Parlamentas ne tik turėjo jai grąžinti APNP leidimą ir leidimą naudotis Parlamento automobilių stovėjimo aikštelėmis, bet ir atkurti jos teisę naudotis darbine elektroninio pašto dėžute ir Parlamento vidaus tinklalapiu. Šiuo klausimu ieškovė teigė, jog dėl to, kad

ji faktiškai nebuvo grąžinta į darbą eiti APNP pareigų, ji negalėjo palaikyti ryšių, svarbių jos tolesnei karjerai, ir patyrė žalą, kurią įvertino 15 000 EUR. Trečia, dėl sprendimo atmesti pagalbos prašymą panaikinimo pasekmių Sprendimas CH, ieškovės manymu, neturi būti suprantamas taip, kad Tarnautojų teismas norėjo pagalbos suteikimui pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį nustatyti sąlygą, t. y., kad tariamam priekabiavimui turi būti pareikštas ieškinys nacionaliniame teisme. Ieškovės teigimu, Parlamentas tik iš dalies įvykdė Sprendimą CH, todėl ji patyrė neturtinę žalą, kurią šiame etape įvertino *ex æquo et bono* 60 000 EUR.

- 43 2014 m. birželio 6 d. raštu Parlamento Teisės tarnyba, taikydama Sprendimo CH vykdymo priemones, pranešė ieškovei apie tai, kad yra nustatytos Vidaus taisyklės dėl priekabiavimo, susijusios su APNP, ir įsteigtas Specialusis patariamasis komitetas dėl APNP. Taigi ieškovei buvo paaiškinta, kad nuo šiol šis komitetas yra „nagrinėti galimą [ieškovės] skundą dėl priekabiavimo kompetentinga institucija“, ir jai buvo „patar[ta] <...> kreiptis į [Specialųjį patariamąjį komitetą dėl APNP] per jo sekretoriatą“.
- 44 2014 m. birželio 20 d. laišku ieškovė atsakė, kad panaikinus sprendimą atmesti pagalbos prašymą laikytina, jog Parlamentui šis prašymas, susijęs su P. veiksmais, tebebuvo pateiktas. Todėl ieškovei kilo klausimas, „kodėl Parlamentas <...> nemanė, kad būtent taikant Sprendimo [CH] vykdymo priemones jis pats turėtų tiesiogiai kreiptis į [Specialųjį patariamąjį komitetą dėl APNP], jei šis yra tinkamai įsteigtas, nors [jai] tai dar nėra patvirtinta“.
- 45 2014 m. rugpjūčio 4 d. Parlamento generalinis sekretorius, veikdamas kaip STSIT, atmetė 2014 m. balandžio 16 d. skundą (toliau – sprendimas atmesti skundą). Priminęs, kad ieškovei jau sumokėta iš viso 9 433,20 EUR suma, lygi skirtumui tarp, pirma, sumų, kurias ji gavo kaip bedarbio pašalpą ir kaip pagal darbo sutartį, sudarytą su privataus sektoriaus darbdaviu, dirbantis asmuo nuo 2012 m. birželio 20 d. iki 2014 m. kovo 12 d., ir, antra, darbo užmokesčio, kurį ji tuo pačiu laikotarpiu gavo kaip APNP, Parlamentas pirmiausia pažymėjo, kad, kalbant apie dvejų pajamų laikotarpį, 5 686 EUR suma, kurią ieškovė papildomai prašo sumokėti, buvo atskaityta teisingai, nes ji „atitinka finansinę kompensaciją už mokamas atostogas, [ieškovės] nepanaudotas iki jos darbo sutarties [su privataus sektoriaus darbdaviu] galiojimo pabaigos“.
- 46 Be to, dėl APNP leidimo ir leidimo naudotis Parlamento automobilių stovėjimo aikštelėmis grąžinimo Parlamentas pažymėjo, kad ieškovė nuo 2014 m. balandžio 23 d. turėjo galimybę juos pasiimti Akreditavimo skyriuje. Parlamentas taip pat priminė ieškovei, kad patenkino skunde, t. y. 2014 m. balandžio 16 d., pateiktą jos prašymą leisti naudotis elektroninio pašto dėžute ir Parlamento vidaus tinklalapiu, suteikdamas jai elektroninį adresą ir sudarydamas galimybę naudotis Parlamento vidaus tinklalapiu. Būdamas tos nuomonės, kad taip patenkino visus ieškovės prašymus, nesudarydamas jokių kliūčių jai bendrauti su institucijos nariais, Parlamentas atmetė ieškovės pateiktus prašymus atlyginti patirtą žalą.
- 47 Galiausiai dėl taikytinų priemonių, susijusių su sprendimo atmesti pagalbos prašymą panaikinimu, Parlamentas ir toliau laikėsi požiūrio, išdėstyto 2014 m. kovo 3 d. sprendime, pagal kurį, jeigu ieškovė nuspręstų prieš P. pareikšti ieškinį nacionaliniame teisme, Parlamentas būtų pasiruošęs iš naujo įvertinti situaciją atsižvelgdamas į Sprendimo CH 57 punktą. Tačiau Parlamentas neužsiminė apie administracinės procedūros pradėjimo klausimą. Jis paprašė ieškovės leidimo dėl jos atvejo kreiptis į Specialųjį patariamąjį komitetą dėl APNP.
- 48 2014 m. lapkričio 25 d. Tarnautojų teismo kanceliarija įteikė Parlamentui šį ieškinį. Kitą dieną, t. y. 2014 m. lapkričio 26 d., įvyko Specialiojo patariamojo komiteto dėl APNP steigiamasis posėdis. Iš šio posėdžio protokolo 2 punkto matyti, kad „prireikus į komiteto posėdį gali būti pakviestas [Parlamento] juriskonsultas <...>, kad patartų komitetui teisinio pobūdžio klausimais“. Iš šio protokolo 4 punkto matyti, kad „juriskonsultas pranešė [Specialiojo patariamojo komiteto dėl APNP] nariams apie Parlamento poziciją <...> dviejose bylose dėl tariamo priekabiavimo [, tarp jų – byloje, kurioje priimtas Sprendimas CH]“.

- 49 2014 m. gruodžio 17 d. raštu Specialiojo patariamojo komiteto dėl APNP pirmininkas pakvietė ieškovę dalyvauti susitikime su šio komiteto nariais, numatytame 2015 m. sausio 28 d.
- 50 2015 m. sausio 15 d. ieškovė Specialiajam patariamajam komitetui dėl APNP pateikė rašytines pastabas. Ieškovė ir P. buvo išklaustytos šiame komitete 2015 m. sausio 28 d.

Šalių reikalavimai ir procesas

- 51 Ieškovė Tarnautojų teismo iš esmės prašo:
- panaikinti 2014 m. kovo 3 d. sprendimą, kuriuo Parlamentas atsisakė pradėti administracinį tyrimą dėl pagalbos prašyme nurodytų veiksmų tikrumo nustatymo,
  - panaikinti 2014 m. balandžio 2 d. sprendimą, kuriuo Parlamentas atsisakė jai sumokėti papildomą 5 686 EUR sumą ir palūkanas už praleistą terminą, skaičiuojamas nuo šios sumos taikant Europos Centrinio Banko (ECB) pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, padidintą dviem procentiniais punktais,
  - panaikinti sprendimą atmesti skundą,
  - priteisti iš Parlamento atlyginti jai padarytą turtinę žalą, įvertintą 144 000 EUR, ir sumokėti palūkanas už praleistą terminą, skaičiuojamas nuo šios sumos taikant ECB pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, padidintą dviem procentiniais punktais,
  - priteisti iš Parlamento atlyginti patirtą neturtinę žalą, *ex æquo et bono* įvertintą 60 000 EUR,
  - priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas.
- 52 Parlamentas Tarnautojų teismo prašo:
- atmesti ieškinį kaip nepagrįstą,
  - priteisti iš ieškovės visas bylinėjimosi išlaidas.
- 53 Tarnautojų teismui leidus antrą kartą apsikeisti procesiniais dokumentais šalys nurodė, kad sutinka, jog šiuo atveju būtų taikoma Procedūros reglamento 59 straipsnio 2 dalis. Tarnautojų teismas remdamasis šia nuostata nusprendė priimti sprendimą nerengdamas teismo posėdžio ir 2015 m. liepos 7 d. kanceliarijos raštu pranešė apie tai šalims.

Dėl teisės

1. Dėl ieškinio dalyko

- 54 Primintina, kad pagal proceso ekonomijos principą Sąjungos teismas gali nuspręsti, kad nereikia priimti atskiro sprendimo dėl reikalavimų, pateiktų dėl sprendimo atmesti skundą, jei nustato, kad šių reikalavimų turinys nėra savarankiškas ir iš tikrųjų sutampa su reikalavimais, pateiktais dėl sprendimo, dėl kurio pateiktas skundas. Taip, be kita ko, gali būti, jei teismas nustato, kad sprendimu atmesti skundą tik patvirtinamas sprendimas, dėl kurio pateiktas skundas, ir kad dėl to šio sprendimo panaikinimas nepaveiktų suinteresuotojo asmens teisinės padėties kitaip nei pirmojo sprendimo panaikinimas (2011 m. rugsėjo 21 d. Sprendimas *Adjemian ir kt.* / Komisija, T-325/09 P, EU:T:2011:506, 33 punktas ir 2014 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *EH* / Komisija, F-42/14, EU:F:2014:250, 85 punktas).

55 Nagrinėjama atveju ieškovė savo 2014 m. balandžio 16 d. skunde pirmą kartą pateikė prašymą leisti naudotis Parlamento vidaus tinklalapiu ir elektroninio pašto dėžute; į jį STSŪT atsakė sprendime atmesti skundą. Visais kitais aspektais sprendimu atmesti skundą patvirtinami 2014 m. kovo 3 d. ir balandžio 2 d. sprendimai, todėl nereikia konkrečiai nuspręsti dėl reikalavimo panaikinti sprendimą atmesti skundą, nors šio sprendimo motyvai patikslina kai kuriuos pradiniuose 2014 m. kovo 3 d. ir balandžio 2 d. sprendimuose nurodytus motyvus, ir į juos, kadangi ikiteisminė procedūra kinta, taip pat turi būti atsižvelgta nagrinėjant 2014 m. kovo 3 d. ir balandžio 2 d. sprendimų teisėtumą, sprendimo atmesti skundą motyvus laikant sutampančiais su pastarųjų aktų motyvais (žr. 2014 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *EH / Komisija*, F-42/14, EU:F:2014:250, 86 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

2. Dėl reikalavimo panaikinti

56 Reikalavimu panaikinti ieškovė ginčija Sprendimo *CH* vykdymo priemonių, Parlamento nustatytų 2014 m. kovo 3 d. ir balandžio 2 d. sprendimuose, tinkamumą, kalbant apie paeiliui nagrinėtinas dviejų rūšių priemones, susijusias, pirma, su sprendimo atleisti iš darbo panaikinimu ir, antra, – su sprendimo atmesti pagalbos prašymą panaikinimu.

Dėl Parlamento nustatytų vykdymo priemonių, susijusių su sprendimo atleisti iš darbo panaikinimu Sprendimu „CH“

Šalių argumentai

57 Pirma, ieškovė kaltina Parlamentą tuo, kad jis savo 2014 m. kovo 3 d. ir balandžio 2 d. sprendimuose nepagrįstai atsižvelgė į 5 686 EUR sumą kaip į sumą, vykdant Sprendimą *CH* atskaitytiną iš darbo užmokesčio, kurį Parlamentas turėjo jai mokėti dvejų pajamų laikotarpiu. Iš tikrųjų kalbama ne apie tryliktąjį atlyginimą, o apie dvigubą atostogų išmoką, privataus sektoriaus darbdavio iš anksto sumokėtą už būsimas atostogas, kurių, kai jų faktiškai bus išeita, naujasis darbdavys neapmokės. Šiuo klausimu ieškovė pateikė 2013 m. gruodžio 16 d. Belgijos draudimo įstaigos *Partena* išduotą „pažymą dėl atostogų“, iš kurios matyti, kad „atostogų išmokos suma bus atskaityta iš [ieškovės] darbo užmokesčio, kai [ji] išeis atostogų pagal darbo sutartį su naujuoju darbdaviu“.

58 Antra, ieškovė kaltina Parlamentą tuo, kad jis, priėmus Sprendimą *CH*, nedelsdamas negrąžino jai APNP leidimo, leidimo naudotis automobilių stovėjimo aikštelėmis ir darbine elektroninio pašto dėžute bei Parlamento vidaus tinklalapiu (toliau kartu – darbo priemonės). Ji aiškina, kad šios darbo priemonės buvo vienintelės, galinčios jai leisti vėl veiksmingai bendrauti su Parlamento nariais ir sužinoti apie APNP skirtus darbo pasiūlymus. Sprendimai, kuriuos ji prašo panaikinti, yra neteisėti, nes darbo priemonės, glaudžiai susijusios su pačiu jos statuso kaip APNP buvimu, jai vėl buvo suteiktos tik labai pavėluotai. Todėl ji prarado didelę galimybę gauti pasiūlymą sudaryti naują APNP darbo sutartį.

59 Parlamentas atsako, kad ginčijama 5 686 EUR suma – tai „kita išmoka“, kaip ji suprantama pagal 2011 m. balandžio 13 d. Sprendimą *Scheefer / Parlamentas* (F-105/09, EU:F:2011:41, 71 punktas), kurią jis turėjo atskaityti iš darbo užmokesčio, mokėtino už ieškovės, kaip APNP, darbą dvejų pajamų laikotarpiu. Dėl kaltinimo, susijusio su uždelstu leidimu vėl naudotis darbo priemonėmis, Parlamentas iš esmės teigia, kad ieškovė buvo atleista nuo savo pareigų vykdymo iki jos darbo sutarties termino pabaigos, todėl darbo priemonių jai nereikėjo. Tačiau Parlamentas pažymi, kad iš rūpestingumo ir atjausdamas ieškovę jis patenkino jos prašymus, susijusius su leidimu naudotis darbo priemonėmis.

Tarnautojų teismo vertinimas

– Dėl galimybės iš darbo užmokesčio, priklausančio už dvejų pajamų laikotarpį, sumos atskaityti sumą, kurią ieškovė gavo kaip atostogų išmoką

- 60 Pirmiausia primintina, kad teismui panaikinus aktą jis atgaline data pašalinamas iš teisės sistemos, o kai panaikintasis aktas jau buvo įvykdytas, siekiant panaikinti jo pasekmes, reikia atkurti teisinę ieškovo padėtį, buvusią iki šio akto priėmimo (2011 m. gegužės 26 d. Sprendimo *Kalmár / Europol*, F-83/09, EU:F:2011:66, 88 punktas).
- 61 Taigi taikydamas SESV 266 straipsnį Parlamentas privalėjo imtis priemonių, būtinų Sprendimui *CH* įvykdyti, atsižvelgdamas į dieną, kurią buvo priimtas šiuo sprendimu panaikintas sprendimas atleisti iš darbo. Pirmiausia reikia konstatuoti, kad ieškovė iš esmės neginčija 2014 m. kovo 3 d. sprendimo palikti galioti jos, kaip APNP, darbo sutartį iki esamos Parlamento kadencijos pabaigos, t. y. iki 2014 m. liepos 1 d., atleidžiant ją nuo faktinio APNP pareigų vykdymo. Bet kuriuo atveju Tarnautojų teismas mano, kad ši Sprendimo *CH* vykdymo priemonė neatrodo netinkama atsižvelgiant, viena vertus, į aplinkybes, kuriomis turi būti vykdoma APNP veikla, nagrinėjamu atveju – palaikant tiesioginį ryšį su atitinkamu Parlamento nariu, kuris vienintelis turi teisę pasirinkti savo bendradarbius, ir, kita vertus, į tai, kad ieškovė pradėjo vykdyti profesinę veiklą sudariusi sutartį su privataus sektoriaus darbdaviu, todėl laikotarpis, kuriuo šis darbdavys jai mokėjo darbo užmokestį, ir laikotarpis, kuriuo ji gavo bedarbio pašalpą, buvo dvejų pajamų laikotarpis. Tačiau ieškovė ginčija Parlamento taikytą jai minėtu laikotarpiu priklausančio darbo užmokesčio apskaičiavimo būdą.
- 62 Šiuo aspektu Parlamentas galėjo manyti, kad siekiant atkurti ieškovės teisinę padėtį, buvusią iki Sprendimu *CH* panaikinto sprendimo atleisti iš darbo priėmimo, už laikotarpį nuo 2012 m. birželio 20 d., t. y. sprendimo atleisti iš darbo įsigaliojimo dienos, iki 2014 m. liepos 1 d., t. y. jos darbo sutarties termino pabaigos, jai reikia sumokėti sumą, lygią skirtumui tarp, viena vertus, darbo užmokesčio, į kurį ji būtų turėjusi teisę, jei nebūtų buvusi atleista iš darbo ir būtų faktiškai vykdžiusi APNP veiklą, sumos ir, kita vertus, jos faktiškai iš kito šaltinio gauto darbo užmokesčio ar bedarbio pašalpos (2011 m. gegužės 26 d. Sprendimo *Kalmár / Europol*, F-83/09, EU:F:2011:66, 90 punktas), neapribojant šią bedarbio pašalpą sumokėjusios įstaigos teisės susigrąžinti iš Parlamento sumą, lygią šiai pašalpai.
- 63 Dėl darbo užmokesčio ar bedarbio pašalpos, kurie gali būti atskaityti dvejų pajamų laikotarpiu, iš teismo praktikos matyti, kad jie gali apimti „atlyginimo, honorarų, bedarbio pašalpų ar kitų išmokų sum[ą]“ arba „tokio paties pobūdžio atlyginimą“, ieškovės gautą dvejų pajamų laikotarpiu „vietoj <...> atlyginimo“, kurį ji paprastai būtų turėjusi gauti, jei nebūtų priimtas panaikintasis sprendimas atleisti iš darbo ir ji būtų ir toliau dirbusi Parlamente (šiuo klausimu žr. 2011 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Scheefer / Parlamentas*, F-105/09, EU:F:2011:41, 71 punktą).
- 64 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, remiantis Belgijos teise ir kaip matyti iš šalių pateiktų dokumentų, atostogų išmoka apima darbo užmokestį, kuris paprastai priklauso už atostogų laikotarpį, ir priedą už išdirbtą ar išdirbtam prilygintą praėjusių metų mėnesį, lygų dvilyktajai daliai 92 % mėnesio, kurį prasideda atostogos, darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių. Be to, jei iš darbo atleidžia pagal privatinę teisę veikiantis darbdavys, jis privalo, kaip nagrinėjamu atveju ir buvo, pasibaigus darbo sutarties terminui iš anksto sumokėti atostogų išmoką.
- 65 Šiuo atžvilgiu nagrinėjamo atvejo aplinkybėmis atostogų išmoka, kurią ieškovei sumokėjo privataus sektoriaus darbdavys, neturi būti laikoma kompensacija, pakeičiančia darbo užmokestį, kurį ji būtų faktiškai gavusi dvejų pajamų laikotarpiu vietoj darbo užmokesčio, kurį ji turėjo gauti Parlamente už savo, kaip APNP, darbą. Iš tikrųjų ši išmoka skirta apmokėti už metinių atostogų dienas, kurių ieškovė privalės išeiti vėliau pagal naują darbo sutartį, sudarytą pagal Belgijos teisę, bet kurių naujasis privataus sektoriaus darbdavys neapmokės. Priešingai, iš pažymos, kurią pateikė Belgijos draudimo įstaiga

Partena, matyti, kad privalomai išėjus atostogų, dėl kurių skiriama ši išmoka, kaip atostogų išmoką skirtą sumą naujasis darbdavys turės atskaityti iš darbo užmokesčio. Taigi atsižvelgti į šios išmokos sumą kaip į darbo užmokestį ar kitą išmoką, gautą dvejų pajamų laikotarpiu, reikėtų atsižvelgti į pajamas, kurios, nors iš tikrųjų buvo gautos iš anksto, iš esmės vėliau turės būti atskaičiuotos iš darbo užmokesčio, todėl bus skirtos apmokėti atostogoms, kurių bus išeita ne per dvejų pajamų laikotarpį ir kurioms apmokėti skiriama ši išmoka.

66 Todėl, kaip teisingai teigia ieškovė, Parlamentas negalėjo, nustatydamas priemones, būtinas Sprendimui *CH* įvykdyti, susijusias su sprendimo atleisti iš darbo panaikinimu Sprendimu *CH*, ir gavęs 2014 m. kovo 26 d. ieškovės prašymą, nagrinėjamu atveju priimdamas 2014 m. balandžio 2 d. sprendimą, iš darbo užmokesčio, kurį ieškovė turėjo gauti Parlamente už savo, kaip APNP, darbą dvejų pajamų laikotarpiu, atskaityti 5 686 EUR sumos, lygios privataus sektoriaus darbdavio sumokėtai atostogų išmokai.

– Dėl leidimo vėl naudotis darbo priemonėmis

67 Dėl darbo priemonių, kuriomis, ieškovės teigimu, Parlamentas jai leido naudotis tik pavėluotai ir pažeisdamas SESV 266 straipsnį, Tarnautojų teismas primena, kad, atsižvelgiant į asmeninį darbo santykių, siejančių Parlamento narius su jų APNP, pobūdį, Parlamentas, priimdamas 2014 m. kovo 3 d. sprendimą, galėjo būti tos nuomonės, kad būtų netinkama faktiškai grąžinti ieškovę į darbą, be to, šio sprendimo ieškovė iš esmės ir neginčijo. Parlamentas taip pat galėjo nuspręsti, kad jis negali skirti ieškovės į kitas APNP pareigas, nes pagal KTIS 5a straipsnį ir 128 straipsnio 2 dalį Parlamento nariai patys pasirenka savo APNP ir paskui kreipiasi į Parlamento administraciją su prašymu priimti į darbą jų pasirinktus APNP, kadangi įdarbinant pastaruosius nustatyta pasitikėjimo sąlyga.

68 Be to, kadangi šiame etape nėra nei patvirtinta, nei įrodyta, kad ieškovė iš tikrųjų patyrė Parlamento narės, kuriai padėjo eiti pareigas, psichologinį priekabiavimą, kaip jis suprantamas pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 12a straipsnį, ir kadangi APNP, atsižvelgiant į pasitikėjimo ryšį, siejantį juos su Parlamento nariu, kuriam jie turi padėti eiti pareigas, nėra priimami nuolatiniam darbui, STSIT galėjo manyti, kad ji neprivalo vykdydama Sprendimą *CH* skirti ieškovės laikinai ar nuolat eiti pareigas vienoje iš savo tarnybų, kurias gali eiti laikinai priimtas tarnautojas, kaip jis suprantamas pagal KTIS 2 straipsnį, arba sutartininkas, kaip jis suprantamas pagal KTIS 3a straipsnį.

69 Todėl antrąjį kaltinimą reikia suprasti taip, kad ieškovė, nebūtinai reikalaujama, kad taikant Sprendimo *CH* vykdymo priemones ji būtų faktiškai grąžinta į darbą kaip Parlamento nario APNP, kaltina šią instituciją tuo, kad ji pažeidė SESV 266 straipsnį, nes neleido jai naudotis darbo priemonėmis iškart po to, kai buvo priimtas Sprendimas *CH*, ir bet kuriuo atveju delsė suteikti tokį leidimą, o tai turėjo įtakos jos galimybei imtis veiksmų siekiant būti priimtai į darbą, kad galėtų padėti eiti pareigas kuriam nors naujai išrinktam Parlamento nariui ateinančios Parlamento kadencijos laikotarpiu.

70 Šiuo klausimu šalys neginčija, kad dirbantys Parlamento pareigūnai ir kiti tarnautojai dėl pareigų vykdymo paprastai turi nuolatinio patekimo į Parlamentą teisę ir gauna specialų pažymėjimo formos įėjimo leidimą ir prireikus – leidimą naudotis Parlamento automobilių stovėjimo aikštelėmis, kurie sudaro jiems galimybę naudotis šia teise.

71 Tačiau, kadangi ieškovė laikotarpiu iki jos darbo sutarties termino pabaigos buvo atleista nuo savo, kaip APNP, pareigų vykdymo, Parlamentas neprivalėjo jai vėl išduoti leidimų, kurių ji prašė kaip tiesiogiai iš Sprendimo *CH* kylančios vykdymo priemonės.

- 72 Be to, reikia konstatuoti, kad kai ieškovė 2014 m. kovo 26 d. laiške, t. y. praėjus daugiau kaip trimis mėnesiams nuo Sprendimo *CH* priėmimo, galiausiai išreiškė pageidavimą vėl turėti leidimą įeiti į Parlamentą ir leidimą naudotis Parlamento automobilių stovėjimo aikštelėmis, Parlamentas po kelių dienų patenkino jos prašymą 2014 m. balandžio 2 d. sprendimu ir sudarė galimybę naudotis šiais leidimais nuo 2014 m. balandžio 23 d. Taigi ieškovės kaltinimus šiuo aspektu reikia atmesti.
- 73 Dėl prašymo leisti naudotis elektroninio pašto dėžute ir Parlamento vidaus tinklalapiu, kurį ieškovė pirmą kartą pateikė 2014 m. balandžio 16 d. skunde, pažymėtina, kad iš tikrųjų atsižvelgiant į konkrečias šio atvejo aplinkybes Parlamentui prireikė laiko leisti šiomis elektroninėmis priemonėmis iš išorės naudotis APNP, kuris faktiškai nevykdė APNP tenkančių užduočių ir faktiškai nebuvo priskirtas prie kuriuo nors pareigas einančio Parlamento nario.
- 74 Atsižvelgiant į tai, viena vertus, ieškovės prašymas leisti naudotis Parlamento infrastruktūra ir elektroninėmis priemonėmis, atrodo, yra susijęs su veiksmais, beje, suprantamais, kuriais siekiama turėti galimybę bendrauti su naujai išrinktais Parlamento nariais prieš tai, kai jie faktiškai pradeda eiti pareigas, remiantis savo, kaip dirbančio APNP, statusu, o tai Parlamento elektroninio pašto adresas būtų patvirtinęs ir suteikęs galimybę būti pastebėtam. Tuo pačiu tikslu ieškovė pageidavo turėti galimybę susipažinti su tam tikra Parlamente pateikiama informacija. Tačiau reikia konstatuoti, kad nors institucija prireikus gali leisti savo pareigūnams ir tarnautojams ne darbo metu naudotis savo infrastruktūra, įskaitant elektroninę infrastruktūrą, su tarnyba nesusijusiais tikslais, ši institucijos turima galimybė negali būti laikoma pagal Pareigūnų tarnybos nuostatus pareigūnų ir tarnautojų turima teise, ypač esant tokiai situacijai kaip nagrinėjamoje byloje, kai dėl tarnybos interesų suinteresuotasis asmuo buvo atleistas nuo profesinių užduočių vykdymo, ir atsižvelgiant į tai, kad Parlamento vidaus taisyklėse aiškiai nustatyta, jog „elektroninis paštas <...> skirtas vien naudojimui, tiesiogiai susijusiam su [tarnautojo] vykdomomis užduotimis“.
- 75 Kita vertus, bet kuriuo atveju primintina, kad paprastai, jei vykdamas sprendimą dėl panaikinimo reikia imtis tam tikrų administracinių priemonių, šis sprendimas negali būti įvykdytas iškart. Taigi institucijoms turi būti suteiktas pagrįstas terminas, skirtas sprendimui dėl panaikinimo įvykdyti (1984 m. sausio 12 d. Sprendimo *Turner / Komisija*, 266/82, EU:C:1984:3, 5 punktas; 1997 m. liepos 10 d. Sprendimo *Apostolidis ir kt. / Komisija*, T-81/96, EU:T:1997:111, 37 punktas ir 2012 m. birželio 20 d. Sprendimo *Menidiatis / Komisija*, F-79/11, EU:F:2012:89, 40 punktas). Tarnautojų teismas mano, kad ieškovei 2014 m. birželio 18 d. buvo leista naudotis Parlamento elektroninio pašto dėžute ir vidaus tinklalapiu per pagrįstą laiką, atsižvelgiant į tai, kad prašymas dėl to buvo pateiktas 2014 m. balandžio 16 d. ir tam reikėjo išspręsti tam tikrus praktinio pobūdžio klausimus, nes dėl prieigos prie Parlamento vidaus tinklalapio ir elektroninio pašto dėžutės suteikimo APNP reikalingas išankstinis Parlamento nario, kuriam jis padeda eiti pareigas, leidimas.
- 76 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad, kalbant apie būtinas Sprendimo *CH* vykdymo priemones, susijusias su sprendimo atleisti iš darbo panaikinimu, Parlamentas, atsakydamas į 2014 m. kovo 26 d. pateiktus papildomus prašymus, pažeidė SESV 266 straipsnį tik tiek, kiek tai susiję su sumos, kuri ieškovei buvo sumokėta kaip atostogų išmoka pagal Belgijos teisę, atskaitymu iš darbo užmokesčio, priklausančio už dvejų pajamų laikotarpį.
- 77 Todėl 2014 m. balandžio 2 d. sprendimą, patvirtintą sprendimu atmesti skundą, reikia panaikinti tiek, kiek Parlamentas atsisakė sumokėti ieškovei papildomą 5 686 EUR sumą. Be to, atsižvelgiant į šį panaikinimą, reikia patenkinti ieškovės prašymą atlyginti žalą, susijusį su šia suma, taip pat jos prašymą sumokėti palūkanas už praleistą terminą, skaičiuojamas nuo šios sumos nuo 2014 m. liepos 1 d., kai pasibaigė jos sutarties terminas, taikant ECB pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, padidintą dviem procentiniais punktais.

Dėl Parlamento patvirtintų vykdymo priemonių, susijusių su sprendimo atmesti pagalbos prašymą panaikinimu Sprendimu „CH“

Šalių argumentai

- 78 Ieškovė teigia, kad, kiek tai susiję su Tarnautojų teismo panaikintu sprendimu atmesti jos pagalbos prašymą, Parlamentas 2014 m. kovo 3 d. sprendime kaip Sprendimo CH vykdymo priemonę sutiko išnagrinėti galimybę jai padėti, kaip tai suprantama pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį, tik tuo atveju, jeigu ieškovė nuspręstų pareikšti ieškinį P. nacionaliniame teisme. Tačiau, ieškovės teigimu, tai nėra tinkama Sprendimo CH vykdymo priemonė, kaip tai suprantama pagal SESV 266 straipsnį. STSŪT turėjo iš naujo išnagrinėti jos pagalbos prašymą ir atsižvelgdama į pradinius įrodymus, kuriuos ieškovė pateikė tuo laikotarpiu, kai buvo pateiktas prašymas, turėjo pradėti administracinį tyrimą, reikalaujamą pagal teismo praktiką, siekdama nustatyti priekabiavimo veiksmų, nurodytų jos pagalbos prašyme, tikrumą.
- 79 Šiuo klausimu ieškovė pabrėžia, kad Tarnautojų teismas nesiekė nustatyti STSŪT pareigos jai padėti sąlygos, t. y., kad ieškinys turi būti pareikštas nacionaliniame teisme, nes pagalba APNP, šiam pareikškus ieškinį nacionaliniame teisme, – tai tik viena iš formų, kurias gali įgauti pareiga padėti, nustatyta Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnyje.
- 80 Galiausiai ieškovė pažymi, kad STSŪT nesuteikė įgaliojimų, kuriuos ji turi pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį, Specialiajam patariamajam komitetui dėl APNP ir kad nesuprantama, kodėl STSŪT nenusprendė pradėti administracinio tyrimo iškart po to, kai buvo priimtas Sprendimas CH, arba pati kreiptis į Specialųjį patariamąjį komitetą dėl APNP iškart jį įsteigus, jei norėjo, kad administracinį tyrimą, kurį paprastai turi atlikti ji pati, atliktų šis komitetas. Ieškovė iš to daro išvadą, kad Parlamentas pažeidė Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį, neįvykdė rūpestingumo pareigos ir pažeidė Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 31 straipsnį.
- 81 Parlamentas savo ruožtu prašo atmesti jam pateiktus kaltinimus. Jis pažymi, kad nuo 2014 m. vasario mėn., t. y. iki Specialiojo patarimo komiteto dėl APNP įsteigimo, jis būtų suteikęs pagalbą ieškovei, jei ši būtų nusprendusi pareikšti ieškinį P. nacionaliniame teisme. Be to, jis pranešė Specialiajam patariamajam komitetui dėl APNP apie ieškovės pateiktą skundą dėl priekabiavimo per pirmąjį šio naujo komiteto posėdį, įvykusį 2014 m. lapkričio 26 d. Šis komitetas, kuriam STSŪT patikėjo užduotį atlikti administracinį tyrimą tuo atveju, jei APNP prieš Parlamento narį pateikia kaltinimus dėl priekabiavimo, siekiant įgyvendinti Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį, kai šios kategorijos darbuotojai pateikia skundą dėl Parlamento nario, išnagrinėjo minėtą skundą išklausęs ir ieškovę, ir P. Parlamentas pabrėžia, kad Parlamento nariai nėra pavaldūs STSŪT ir kad Parlamentas, veikdamas kaip STSŪT, negali priversti jų bendradarbiauti atliekant administracinį tyrimą, juo labiau dėl to, kad STSŪT neturi jokių įgaliojimų skirti jiems sankcijas, jei pasitvirtina tai, kad buvo priekabiauta.

Tarnautojų teismo vertinimas

- 82 Pirmiausia primintina, kad institucija, priėmusi sprendimą, kurį vėliau panaikina Sąjungos teismas, siekdama įvykdyti jai pagal SESV 266 straipsnį tenkančią pareigą, turi nustatyti, kokių priemonių reikia imtis dėl sprendimo dėl panaikinimo įvykdymo naudodamasi savo tam turima diskrecija ir atsižvelgdama tiek į sprendimo, kurį ji privalo įvykdyti, rezoliucinę dalį ir motyvus, tiek į taikytinas Sąjungos teisės nuostatas. Jei sprendimą dėl panaikinimo įvykdyti labai sunku, atitinkama institucija gali įvykdyti SESV 266 straipsnyje įtvirtintą pareigą priimdama sprendimą, kuriuo galima tinkamai atlyginti suinteresuotųjų asmenų patirtą žalą. Šiomis aplinkybėmis paskyrimų tarnyba ar, kaip nagrinėjamu atveju, STSŪT gali, pavyzdžiui, tartis su ieškovu siekdama sudaryti susitarimą, pagal kurį jam skiriama tinkama kompensacija už neteisėtus veiksmus jo atžvilgiu (žr. 1994 m. rugpjūčio 9 d.

Sprendimo *Parlamentas / Meskens*, C-412/92 P, EU:C:1994:308, 28 ir 30 punktus; 1992 m. spalio 8 d. Sprendimo *Meskens / Parlamentas*, T-84/91, EU:T:1992:103, 80 punktą ir 1994 m. kovo 17 d. Sprendimo *Hoyer / Komisija*, T-43/91, EU:T:1994:29, 64 punktą).

- 83 Tačiau net jei sprendimo dėl panaikinimo vykdymas sudaro didelių sunkumų ir tariantis su suinteresuotuoju asmeniu nepavyksta sudaryti susitarimo, atitinkamos institucijos diskrecija faktiškai apsiriboja būtinybe atsižvelgti į sprendimo, kurį ji privalo įvykdyti, rezoliucinę dalį ir motyvus ir į taikytinas Sąjungos teisės nuostatas. Institucija imdamasi priemonių, be kita ko, turi stengtis nepadaryti tokių pačių pažeidimų, kaip nurodytieji sprendime dėl panaikinimo (2012 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Honnfelder / Komisija*, F-42/11, EU:F:2012:196, 46 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 84 Nagrinėjamu atveju dėl ieškovės pateikto kaltinimo, susijusio su tuo, kad STSIT atsisakė pradėti administracinį tyrimą dėl priekabiavimo, kurį ji tariamai patyrė, reikia konstatuoti, kad 2014 m. kovo 3 d. sprendime STSIT nepranešė ieškovei, kad pradėjo administracinį tyrimą dėl nurodytų psichologinio priekabiavimo veiksmų. Atsižvelgiant į prašymą pradėti administracinį tyrimą, pateiktą 2014 m. sausio 15 d. prašyme imtis vykdymo priemonių, kuriame pakartojamas prašymas pradėti tokį tyrimą, iš pradžių pateiktas pagalbos prašyme, o paskui 2014 m. balandžio 16 d. skunde, darytina išvada, kad sprendimu atmesti skundą STSIT netiesiogiai, bet tikrai atsisakė pradėti tokį administracinį tyrimą, apsiribodama nurodymu, kad yra Specialusis patariamasis komitetas dėl APNP, o šis komitetas buvo įsteigtas tik 2014 m. lapkričio 26 d. ir iš klausė ieškovę tik 2015 m. sausio mėn., t. y. priėmus sprendimą atmesti skundą ir pareiškus šį ieškinį.
- 85 Todėl reikia nustatyti, ar vykdant Sprendimą CH, kuriuo panaikintas 2012 m. kovo 15 d. sprendimas atmesti pagalbos prašymą, Parlamentas privalėjo, kaip teigia ieškovė, pradėti administracinį tyrimą.
- 86 Dėl sprendimo, kuriuo, nepradėjus administracinio tyrimo, atmestas pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį pateiktas pagalbos prašymas, teisėtumo pažymėtina, kad Sąjungos teismas turi išnagrinėti šio sprendimo pagrįstumą atsižvelgdamas į administracijos priimant sprendimą turėtą informaciją, pateiktą pirmiausia suinteresuotojo asmens pagalbos prašyme (2013 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Faita / EESRK*, F-92/11, EU:F:2013:130, 98 punktą ir 2015 m. kovo 26 d. Sprendimo *CW / Parlamentas*, F-124/13, EU:F:2015:23, dėl kurio Europos Sąjungos Bendrajam Teismui pateiktas apeliacinis skundas, byla T-309/15 P, 143 punktą).
- 87 Šiuo klausimu primintina, kad pareiga padėti reiškia, kad susiklosčius situacijai, kuri nedera su tarnybos drausme ir įprastine tvarka, administracija turi įsikišti ir veikti skubiai ir rūpestingai, kaip to atitinkamu atveju reikalauja situacija, kad išsiaiškintų aplinkybes, o jas išsiaiškinusi imtis tinkamų priemonių. Tam pakanka, kad institucijos pagalbos prašantis pareigūnas ar tarnautojas pateiktų išpuolių, kuriuos teigia patyręs, pradinių įrodymų. Gavusi tokią informaciją atitinkama institucija turi imtis tinkamų priemonių, pavyzdžiui, pradėti administracinį tyrimą, kad nustatytų aplinkybes, dėl kurių pateiktas skundas, bendradarbiaudama su skundą pateikusiu asmeniu (1989 m. sausio 26 d. Sprendimo *Koutchoumoff / Komisija*, 224/87, EU:C:1989:38, 15 ir 16 punktai; 1993 m. balandžio 21 d. Sprendimo *Tallarico / Parlamentas*, T-5/92, EU:T:1993:37, 31 punktą; 2000 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Campogrande / Komisija*, T-136/98, EU:T:2000:281, 42 punktą; 2004 m. liepos 8 d. Sprendimo *Schochaert / Taryba*, T-136/03, EU:T:2004:229, 49 punktą; 2007 m. spalio 25 d. Sprendimo *Lo Giudice / Komisija*, T-154/05, EU:T:2007:322, 136 punktą ir 2015 m. kovo 26 d. Sprendimo *CW / Parlamentas*, F-124/13, EU:F:2015:23, 37 punktą).
- 88 Jei pateikiami kaltinimai dėl priekabiavimo, pareiga padėti pirmiausia reiškia administracijos pareigą rimtai, greitai ir visiškai konfidencialiai išnagrinėti skundą dėl priekabiavimo ir informuoti skundą pateikusį asmenį apie veiksmus, kurių ketinama imtis dėl šio skundo (2008 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Klug / EMEA*, F-35/07, EU:F:2008:150, 74 punktą ir 2015 m. kovo 26 d. Sprendimo *CW / Parlamentas*, F-124/13, EU:F:2015:23, 38 punktą).

- 89 Dėl priemonių, kurių reikia imtis esant situacijai, kuri, kaip šiuo atveju, patenka į Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnio taikymo sritį, pažymėtina, kad administracija, prižiūrima Sąjungos teismo, turi plačią diskreciją pasirinkti Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnio taikymo priemones ir būdus. Todėl Sąjungos teismo kontrolė apsiriboja vien patikrinimu, ar atitinkama institucija veikė neperžengdama pagrįstų ribų ir nesinaudojo savo diskrecija akivaizdžiai klaidingai (žr. 1998 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Haas ir kt. / Komisija*, T-3/96, EU:T:1998:202, 54 punktą; 2005 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Schmit / Komisija*, T-144/03, EU:T:2005:158, 98 punktą; 2007 m. spalio 25 d. Sprendimo *Lo Giudice / Komisija*, T-154/05, EU:T:2007:322, 137 punktą ir 2015 m. kovo 26 d. Sprendimo *CW / Parlamentas*, F-124/13, EU:F:2015:23, 39 punktą).
- 90 Iš Sąjungos teismo praktikos, susijusios su priekabiavimu, *mutatis mutandis* taikytinos nagrinėjamu atveju ir juo labiau – atvejais, kai asmuo, kuriam pateikti kaltinimai, yra Sutartyse nurodytą rinkėjų mandatą turintis asmuo, matyti, kad institucija gali skunde dėl priekabiavimo nurodytam asmeniui, neatsižvelgiant į tai, ar jis yra tariamo nukentėjusiojo vadovas, ar ne, skirti drausmines ar kitas nuobaudas tik tuo atveju, jei iš nustatytų tyrimo priemonių neabejotinai matyti, kad pareigūno ar tarnautojo kaltinamas asmuo savo elgesiu pakenkė sklandžiam tarnybos veikimui arba tariamo nukentėjusiojo orumui ir reputacijai (1989 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Katsoufros / Teisingumo Teismas*, 55/88, EU:C:1989:409, 16 punktas; 1996 m. vasario 28 d. Sprendimo *Dimitriadis / Audito Rūmai*, T-294/94, EU:T:1996:24, 39 punktas ir 2005 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Schmit / Komisija*, T-144/03, EU:T:2005:158, 108 punktas).
- 91 Atsižvelgiant į su APNP susijusių Vidaus taisyklių dėl priekabiavimo 11 ir 12 straipsnius, pagal kuriuos, kitaip nei pagal Vidaus taisyklių dėl priekabiavimo 13 ir 14 straipsnius, STSĮT turimi įgaliojimai skirti nuobaudas šioje srityje suteikiami nebe Parlamento generaliniam sekretoriui, o kvestoriams ar net Parlamento pirmininkui, iš Parlamente taikomų teisės nuostatų aišku, kad tuo atveju, jei pagalbos prašymą, susijusį su Parlamento nariu, APNP, remdamasis Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsniu, pateikia STSĮT, atstovaujamai Parlamento generalinio sekretoriaus, šis yra kompetentingas nustatyti visas priemones, tiesiogiai susijusias su APNP, o visų priemonių, reikalaujančių atitinkamo Parlamento nario dalyvavimo, ar priemonių, kuriomis numatoma skirti nuobaudą ir (arba) skiriama nuobauda, atsižvelgiant į konkretų atvejį, nustatymas priklauso Specialiojo patariamąjo komiteto dėl APNP, kvestorių arba Parlamento pirmininko kompetencijai.
- 92 Nagrinėjamu atveju iš bylos medžiagos matyti, kad ieškovė savo pagalbos prašymą pagrindė pradiniais įrodymais. Iš tikrųjų, be kaltinimų, kuriuos ji vienašališkai pateikė, aiškindama, kad P. nepaliko rašytinių jas supriešusių įvykių pėdsakų, ieškovė nurodė du P. bendradarbius, kurie, pasak jos, buvo visų jos aprašytų veiksmų liudininkai, taigi galėjo per apklausą patvirtinti jos teiginius. Be to, net jei medicinos ekspertų nuomonės savaiame teisiškai neįrodo priekabiavimo buvimo ar institucijos pareigos padėti nesilaikymo (žr. 2015 m. vasario 6 d. Sprendimo *BQ / Audito Rūmai*, T-7/14 P, EU:T:2015:79, 49 punktą ir 2014 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *CQ / Parlamentas*, F-12/13, EU:F:2014:214, 127 punktą), ieškovė pateikė sveikatos pažymų, kurios, siekiant nustatyti, ar STSĮT tenka pareiga padėti, gali būti laikomos pradiniais psichologinio priekabiavimo jausmo, nors ir subjektyvaus, įrodymais. Prie to prisideda ir aplinkybė, kad vienas ieškovės kolega taip pat kreipėsi į Bendrąjį patariamąjį komitetą, įsteigtą pagal Vidaus taisykles dėl priekabiavimo, ir 2014 m. kovo 24 d. pareiškė ieškinį Tarnautojų teisme tai pačiai Parlamento narei dėl tariamų psichologinio priekabiavimo veiksmų.
- 93 Taigi informacija, pateikta pagalbos prašyme, taip pat vėliau, 2014 m. sausio 15 d. prašyme imtis Sprendimo *CH* vykdymo priemonių ir 2014 m. balandžio 16 d. skunde, t. y. ieškovės dokumentuose, kuriuose ji prašė STSĮT pradėti ir atlikti administracinį tyrimą, – tai veiksniai, galintys sukelti rimtų abejonių dėl to, ar nagrinėjamu atveju buvo įvykdytos Pareigūnų tarnybos nuostatų 12a straipsnyje nurodytos sąlygos (žr. 2015 m. kovo 26 d. Sprendimo *CN / Parlamentas*, F-26/14, EU:F:2015:22, 56 punktą).

- 94 Šiomis aplinkybėmis sprendimo atmesti pagalbos prašymą panaikinimo Sprendimu *CH* pasekmė ta, kad STSIT laikytina vėl turinti pagalbos prašymą, kuris nebuvo išnagrinėtas. Todėl STSIT privalėjo, taikydama Sprendimo *CH* vykdymo priemones, tinkamai ir greitai išnagrinėti pagalbos prašymą, be kita ko, pradėdama administracinį tyrimą, juo labiau kad, kaip Tarnautojų teismas nurodė Sprendimo *CH* 58 punkte, niekas nekliudė Parlamentui, remiantis Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnio 2 dalimi, pasiūlyti P. bendradarbiauti vykdant administracinį tyrimą, siekiant patikrinti, ar buvo atlikti tariami veiksmai, kuriais pažeidžiamas Pareigūnų tarnybos nuostatų 12a straipsnis ir dėl kurių teigė nukentėjusi ieškovė.
- 95 Be to, kaip minėta, administraciniu tyrimu siekiama išsiaiškinti aplinkybes, o jas išsiaiškinus imtis tinkamų priemonių tiek dėl atvejo, kuris yra tyrimo dalykas, tiek apskritai pagal gero administravimo principą, siekiant, kad tokia situacija nepasikartotų ateityje. Be to, administracinio tyrimo rezultatai gali arba patvirtinti kaltinimus dėl psichologinio priekabiavimo, ir toks patvirtinimas gali būti naudingas nukentėjusiajam siekiant gauti galimos žalos atlyginimą galbūt pareiškiant ieškinį tariamam priekabiautojui nacionaliniame teisme, arba paneigti tariamo nukentėjusiojo kaltinimus, ir tokiu paneigimu gali būti atlyginta žala, kuri tokiais kaltinimais, galiausiai nepagrįstais, galėjo būti padaryta asmeniui, atliekant tyrimą įtariamam priekabiavimu.
- 96 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, nepradėdamas administracinio tyrimo, kurio ieškovė prašė pagalbos prašyme, taip pat 2014 m. sausio 15 d. prašyme imtis Sprendimo *CH* vykdymo priemonių ir 2014 m. balandžio 16 d. skunde, Parlamentas pažeidė SESV 266 straipsnį, kiek tai susiję su sprendimo atmesti pagalbos prašymą panaikinimu Sprendimu *CH*.
- 97 Šiuo atveju nesvarbu, kad Specialusis patariamasis komitetas dėl APNP buvo įsteigtas tik 2014 m. balandžio mėn. ir kad ieškovė neišreiškė savo sutikimo kreiptis į šį komitetą, kuris, kaip matyti iš jo pavadinimo, atlieka tik patariamąją funkciją.
- 98 Iš tikrųjų, viena vertus, ieškovė bet kuriuo atveju turėjo teisę pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį pateikti pagalbos prašymą STSIT, neprivalėdama nei prieš tai kreiptis į Bendrąjį patariamąjį komitetą ir (arba) Specialųjį patariamąjį komitetą dėl APNP, nei tuo atveju, jei būtų kreipusis į šiuos komitetus, laukti galimo šio (-ių) komiteto (-ų) atsakymo, nors tam tikrais atvejais tai gali būti pageidautina, pirmiausia dėl tarpininkavimo (šiuo klausimu žr. 2015 m. kovo 26 d. Sprendimo *CW / Parlamentas*, F-124/13, EU:F:2015:23, 140 punktą).
- 99 Kita vertus, pareiga pradėti ir greitai atlikti administracinį tyrimą tenka STSIT, kuri iš tikrųjų yra tarnyba, įgaliota nagrinėti pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį pateiktus pagalbos prašymus, tačiau neatmetant STSIT galimybės perleisti būtinų tyrimo ar prevencijos užduočių atlikimą kitai administracinei įstaigai ar kitai institucijos tarnybai pagal institucijos tinkamai priimtas teisės nuostatas, kuriose, laikantis taikytinų viršesnių Sąjungos teisės nuostatų, nustatyti tokio delegavimo terminai ir sąlygos. Institucija šiuo tikslu gali, suteikdama tinkamas logistikos priemones ir žmogiškuosius išteklius, nuspręsti patikėti administracinio tyrimo atlikimą institucijos vadovybei, kaip antai generaliniam direktoriui, *ad hoc* tyrimo komisijai, patariamajam komitetui dėl priekabiavimo arba nuo institucijos nepriklausomam asmeniui ar tarnybai (2015 m. kovo 26 d. Sprendimo *CW / Parlamentas*, F-124/13, EU:F:2015:23, 142 punktą).
- 100 Taigi, nors po to, kai buvo pareikštas šis ieškiny, STSIT nusprendė tiesiogiai kreiptis į Specialųjį patariamąjį komitetą dėl APNP, o tai, atrodo, atspindi STSIT norą patikėti šiam komitetui atlikti administracinį tyrimą, kurį, vykdydama pareigą padėti, nustatytą Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnyje, privalėjo atlikti ji pati, net laikant šį kreipimąsi į Specialųjį patariamąjį komitetą dėl APNP lygiaverčiu STSIT sprendimui pradėti administracinį tyrimą, reikia konstatuoti, kad tai buvo padaryta po to, kai buvo priimtas sprendimas atmesti skundą ir pareikštas šis ieškiny.

- 101 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia panaikinti 2014 m. kovo 3 d. sprendimą, patvirtintą sprendimu atmesti skundą, nes, Sprendimu CH panaikinus sprendimą atmesti pagalbos prašymą, nenurodęs, kaip privalejo vykdydamas pareigą padėti, tenkančią pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį, ir rūpestingumo pareigą, pradėti administracinio tyrimo dėl nurodytų priekabiavimo veiksmų, Parlamentas pažeidė SESV 266 straipsnį.
- 102 Šiomis aplinkybėmis nebereikia nuspręsti dėl ieškovės pateikto kaltinimo, susijusio su klausimu, ar STSŪT privalejo jai padėti kreiptis dėl apsaugos išnaudojant nacionalines teisių gynimo priemonės. Bet kuriuo atveju šiuo aspektu pakanka pažymėti, kad Sprendimo CH 57 punkte nurodyti motyvai negali būti suprantami taip, kad pareiga padėti, nurodyta Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnyje, taikant Sprendimo CH vykdymo priemones, apsiriboja ieškovei pateiktu pasiūlymu tuo atveju, jeigu ji nuspręstų pareikšti ieškinį tariamai priekabiautojai nacionaliniame teisme, jai padėti vykstant šiam procesui.

3. Dėl reikalavimo atlyginti žalą

Dėl turtinės žalos, patirtos praradus galimybę įsidarbinti Parlamento nario prašymu 2014–2019 m. Parlamento kadencijai

Šalių argumentai

- 103 Ieškovė mano, kad iš Parlamento turi būti priteista jai sumokėti 144 000 EUR atlyginant turtinę žalą, patirtą praradus galimybę gauti pasiūlymą sudaryti naują APNP sutartį 2014–2019 m. Parlamento kadencijai. Iš tikrųjų, kaip teigia ieškovė, neturėjusi galimybės laiku pasinaudoti darbo priemonėmis, ji negalėjo nei veiksmingai bendrauti su naujai išrinktais Parlamento nariais, nei sužinoti apie galimas laisvas darbo vietas, apie kurias pranešama Parlamente. Taigi ji prarado galimybę įsidarbinti penkerių metų laikotarpiui. Ieškovė teigia, jog, kadangi dubliko pateikimo metu ji tebeieškojo darbo, negautos pajamos gali būti apytiksliai įvertintos 240 000 EUR remiantis baziniu darbo užmokesčiu, kurį ji anksčiau gaudavo kaip APNP. Galimybė įsidarbinti naujai išrinkto Parlamento nario prašymu 2014–2019 m. Parlamento kadencijai būtų buvusi didelė pirmiausia dėl įgytos patirties, jeigu ji būtų likusi dirbti Parlamento patalpose per visą ankstesnę Parlamento kadenciją. Kaip liudija aplinkybė, kad ji buvo priimta į darbą P. prašymu po to, kai pasibaigė Parlamento nario, kurį ši pakeitė, kadencija, ieškovės manymu, vidutiniškai APNP lieka eiti pareigas 60 % atvejų sudarydami naują darbo sutartį naujo Europos Parlamento deputato prašymu po rinkimų rezultatų paskelbimo. Taikydama šią galimybės būti įdarbintai procentinę išraišką, t. y. 60 %, 240 000 EUR sumai, atitinkančiai bendrą darbo užmokestį, kurį APNP gauna per visą Parlamento kadenciją, ieškovė daro išvadą, kad iš Parlamento turi būti priteista jai sumokėti 144 000 EUR patirtai turtinei žalai atlyginti.
- 104 Parlamentas mano, kad, atsižvelgiant į tris sąlygas, teismo praktikoje nustatytas, kad kiltų Sąjungos atsakomybė, su neteisėtais veiksmais susijusi sąlyga šiuo atveju nėra įvykdyta, nes Parlamentas niekada nekliudė ieškovei bendrauti su Parlamento nariais, naujai išrinktais 2014–2019 m. Parlamento kadencijai. Be to, nurodytos žalos tikrumas nėra pakankamai įrodytas atsižvelgiant į teismo praktiką, pagal kurią reikalaujama, kad žala būtų reali ir tikra, o jei kalbama apie galimybės praradimą, – kad tariamai prarasta galimybė būtų buvusi tikra, be to, ji turi būti prarasta galutinai. Tačiau ieškovė, kuri, beje, neįrodė, kad šiuo atžvilgiu ėmėsi veiksmų, tebeturi galimybę būti įdarbinta kurio nors iš Parlamento narių prašymu per šią penkerių metų Parlamento kadenciją, kuri baigiasi tik 2019 m. Bet kuriuo atveju jokia Pareigūnų tarnybos nuostatų norma ar kita teisės norma nesuteikia APNP teisės pasibaigus jo sutarčiai būti įdarbintam, kad padėtų eiti pareigas kitam Parlamento nariui, taigi dėl to, kad APNP įdarbinimas yra pagrįstas pasitikėjimo ryšiu, APNP ateitis yra hipotetinė ir nėra nei reali, nei tikra.

- 105 Dėl bendravimo su naujai išrinktais Parlamento nariais pažymėtina, kad jis iš esmės vyksta, priešingai, nei teigia ieškovė, ne Parlamento patalpose, o veikia naujai išrinktų deputatų kilmės valstybėse narėse ir netgi prieš jiems pradėdant eiti pareigas.
- 106 Galiausiai priešastinio ryšio tarp tariamo neteisėtumo ir nurodytos turtinės žalos nėra, nes tariamas Parlamento pažeidimas niekaip negalėtų būti pagrindinė ieškovės nurodyto galimybės praradimo, t. y. to, kad ji nebuvo įdarbinta Parlamento nario prašymu 2014–2019 m. Parlamento kadencijai, priešastis, nes APNP laisvai pasirenka į Parlamentą išrinkti asmenys, o ne ši institucija.

Tarnautojų teismo vertinimas

- 107 Pirmiausia primintina, kad Sąjungos deliktinė atsakomybė kyla, jei yra įvykdytos trys sąlygos: institucijai inkriminuojamų veiksmų neteisėtumas, žalos tikrumas ir inkriminuojamų neteisėtų veiksmų ir nurodytos žalos priešastinis ryšys. Šios trys sąlygos yra kumuliacinės, todėl vienos jų neįvykdymo pakanka reikalavimams atlyginti žalą atmesti (žr. 2008 m. vasario 21 d. Sprendimo *Komisija / Girardot*, C-348/06 P, EU:C:2008:107, 52 punktą; 2011 m. liepos 5 d. Sprendimo *V / Parlamentas*, F-46/09, EU:F:2011:101, 157 punktą ir 2015 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Brune / Komisija*, F-59/14, EU:F:2015:50, 71 punktą).
- 108 Dėl neteisėtų veiksmų, nurodytų grindžiant prašymą atlyginti turtinę žalą, patirtą praradus galimybę įsidarbinti, reikia konstatuoti, kad šie veiksmai iš esmės susiję su tariamu neteisėtu Parlamento atsisakymu leisti ieškovei naudotis darbo priemonėmis, kuris matyti iš 2014 m. kovo 3 d. ir balandžio 2 d. sprendimų. Tačiau, kaip pripažinta, šis kaltinimas nepagrįstas.
- 109 Bet kuriuo atveju kalbant apie žalos, nagrinėjamu atveju – turtinės žalos, realumą pažymėtina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką ji turi būti tinkamai nustatyta ir tikra (šiuo klausimu žr. 2008 m. vasario 21 d. Sprendimo *Komisija / Girardot*, C-348/06 P, EU:C:2008:107, 54 punktą ir 2015 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Brune / Komisija*, F-59/14, EU:F:2015:50, 76 punktą). Pirmiausia, jei tariama žala reiškia, kaip nagrinėjamu atveju, galimybės praradimą, pirma, prarasta galimybė turi būti reali (2004 m. spalio 5 d. Sprendimo *Eagle ir kt. / Komisija*, T-144/02, EU:T:2004:290, 165 punktas ir 2006 m. birželio 6 d. Sprendimo *Girardot / Komisija*, T-10/02, EU:T:2006:148, 96 punktas) ir, antra, ji turi būti prarasta galutinai.
- 110 Dėl priešastinio ryšio tikrumo reikiamo laipsnio pažymėtina, kad jis yra pasiektas, kai dėl Sąjungos institucijos padaryto teisės pažeidimo asmuo nebūtinai tikrai praranda galimybę būti įdarbintas – suinteresuotasis asmuo niekada negalėtų įrodyti, kad būtų buvęs įdarbintas, – bet tikrai praranda didelę galimybę būti įdarbintas pareigūnu ar tarnautoju, todėl patiria turtinę žalą, kurią sudaro negautos pajamos (2011 m. liepos 5 d. Sprendimo *V / Parlamentas*, F-46/09, EU:F:2011:101, 159 punktas ir 2013 m. spalio 17 d. Sprendimo *BF / Audito Rūmai*, F-69/11, EU:F:2013:151, 73 punktas).
- 111 Nagrinėjamu atveju Tarnautojų teismas mano, kad nors praktiškai gali būti teigiama, jog po kiekvienų rinkimų į Parlamentą tam tikra APNP dalis, ieškovės vertinimu, 60 % anksčiau buvusių įdarbintų APNP, iš tikrųjų vėl priimama į darbą naujai išrinktų Parlamento narių prašymu, neatsižvelgiant į tai, ar kalbama apie Parlamento narius, kurie turėjo parlamentaro mandatą per praėjusią Parlamento kadenciją, ar jo neturėjo, ieškovė negali pagrįstai teigti, kad, jeigu ji būtų ir toliau faktiškaiėjusi pareigas iki pat 2009–2014 m. Parlamento kadencijos pabaigos, ji būtų turėjusi 60 % galimybę įtikinti naujai išrinktą Parlamento narį prašyti ją paskirti savo padėjėja. Iš tikrųjų, kadangi APNP įdarbinimas ir galimas darbo santykių tęstinumas ar darbo sutarties pratęsimas iš esmės paremti pasitikėjimo ryšiu su Parlamento nariu, kuriam jis padeda eiti pareigas, priimtas į darbą APNP negali nei būti užtikrintas, kad bus priimtas į darbą padėti eiti pareigas kitam Parlamento nariui, nei būti tikras, kad pasibaigus jo darbo sutarčiai perrinktas naujai kadencijai tas pats Parlamento narys nuspręs ir toliau turėti ją kaip padėjėja.

- 112 Be to, kalbant apie galimybės įsidarbinti naujai išrinkto Parlamento nario prašymu 2014–2019 m. Parlamento kadencijai sumažėjimą dėl pavėluoto leidimo naudotis darbo priemonėmis, pažymėtina, kad, viena vertus, šios priemonės buvo gražintos ieškovei, kai ji to paprašė, bent jau per laikotarpį, kuris nebuvo nepagrįstas. Kita vertus, kaip teisingai teigia Parlamentas, vien aplinkybė, kad asmuo yra Parlamento patalpose ir (arba) turi šios institucijos elektroninio pašto dėžutę ar prieigą prie jos vidaus tinklalapio, negali būti pagrįstai laikoma lemiamu veiksmu naujai išrinkto Parlamento nario būti atrinktam kaip būsimam bendradarbiui. Bet kuriuo atveju, nors šie dalykai gali padėti užmegzti ryšį, jie jokiū būdu nereiškia ir nesuteikia įdarbinimo ar galimybės įsidarbinti garantijos. Taigi jų negalima spekuliatyviai priskirti prie realių ir tikrą įdarbinimo galimybę pagrindžiančių veiksnių.
- 113 Pridurtina, kad naujai išrinkti Parlamento nariai, prieš pradėdami oficialiai eiti pareigas Parlamente, gali turėti ryšių ir ieškodami bendradarbių rengti pokalbius dėl darbo ir savo kilmės valstybėje narėje. Galiausiai atsižvelgiant į reikšmę, kurią ieškovė teikia šiam aspektui siekdama įsidarbinti kaip APNP, pagrįstai galima daryti prielaidą, kad kelerius metus dirbdama APNP ji išlaikė pakankamai daug ryšių su Parlamento nariais ir APNP, kad būtų informuota apie laisvas darbo vietas, taigi galėjo lengvai susisiekti su naujai išrinktais Parlamento nariais, nebūtinai turėdama Parlamento elektroninio pašto dėžutę ar galimybę patekti į Parlamento patalpas. Be to, iš ieškovės dublike pateiktų paaiškinimų matyti, kad ji išlaikė ryšius su APNP, dirbančiais parlamentinės frakcijos nacionalinėje delegacijoje, taip pat su šia delegacija, taigi visi šie asmenys galėjo jai perduoti informaciją iš Parlamento.
- 114 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad net darant prielaidą, jog ieškovė būtų galėjusi ir toliau faktiškai eiti pareigas ir iškart po Sprendimo *CH* priėmimo naudotis darbo priemonėmis, jos tariama galimybė įsidarbinti naujai išrinkto Parlamento nario prašymu 2014–2019 m. Parlamento kadencijai būtų grindžiama ne galimybe naudotis darbo priemonėmis ar buvimu Parlamento patalpose, o veikiau jos nuopelnais ir profesinio profilio privalumais, o šis profilis nebūtų iš esmės pagerėjęs, jeigu ji 2014 m. dar kelis mėnesius būtų faktiškaiėjusi APNP pareigas. Be to, ieškovė nesiremia tuo, kad ėmėsi konkrečių veiksmų siekdama užmegzti ryšius su naujai išrinktais Parlamento nariais, ar tuo, kad kuris nors iš jų atsisakė skirti ją savo padėjėja dėl to, kad jos nebuvo Parlamento patalpose, arba dėl to, kad ji iki 2014 m. birželio 16 d. neturėjo šios institucijos elektroninio pašto dėžutės, arba dėl to, kad buvo nepakankama jos, kaip APNP, profesinė patirtis.
- 115 Be to, kaip pabrėžia Parlamentas, 2014–2019 m. Parlamento kadencija tebesitęsia. Taigi tariamas galimybės praradimas nėra galutinis, nes ieškovė ateityje gali būti vėl priimta dirbti kaip APNP.
- 116 Taip vertinama, atsižvelgiant tiek į galimybės įsidarbinti praradimo tikrumo sąlygą, tiek į priežastinio ryšio buvimo sąlygą, reikalavimą atlyginti žalą, susijusį su tariamu galimybės įsidarbinti praradimu, reikia atmesti.
- 117 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad reikalavimą atlyginti turtinę žalą, patirtą praradus galimybę įsidarbinti Parlamento nario prašymu 2014–2019 m. Parlamento kadencijai, reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl neturtinės žalos, patirtos dėl to, kad nebuvo pradėtas administracinis tyrimas

Šalių argumentai

- 118 Grįsdama reikalavimą atlyginti neturtinę žalą, kurią vertina 60 000 EUR, ieškovė nurodo aplinkybę, kad ji vis dar nepasiekė, jog būtų pradėtas administracinis tyrimas norint nustatyti jos pagalbos prašyme nurodytų psichologinio priekabiavimo veiksmų tikrumą. Šiuo atveju ginčijamų sprendimų panaikinimu negali būti atlyginta tokia žala, neatsiejama nuo teisės pažeidimo, kuriuo paremtas šių sprendimų panaikinimas. Ieškovės nuomone, jos patirtą neturtinę žalą iš dalies lemia tai, kad nesant administracinio tyrimo lieka pakenkta jos, kaip asmens, prie kurio, kaip ji mano, priekabiauta, orumui. Kaip pažymėjo Tarnautojų teismas 2011 m. vasario 8 d. Sprendime *Skareby / Komisija* (F-95/09, EU:F:2011:9, 26 punktą), galimas pripažinimas, kad būta psichologinio priekabiavimo, žinoma,

priklausantis nuo administracinio tyrimo pradėjimo ir užbaigimo, savaime gali turėti teigiamos įtakos asmens, prie kurio priekabiauta, psichologinės reabilitacijos procesui. Ieškovė aiškiai negalėjo patirti galimos šios teigiamos įtakos, nes bent jau iki ieškinio pareiškimo dienos nebuvo parengta jokia administracinio tyrimo ataskaita. Prie to prisideda tai, pirma, kad Parlamentas akivaizdžiai neužtikrino, jog nauji sprendimai, priimti vykdant Sprendimą CH, būtų be trūkumų, kuriais pagrįstas ankstesnių sprendimų panaikinimas Sprendimu CH, ir, antra, kad ieškovė, siekdama apginti savo teises, buvo priversta antrą kartą dalyvauti iš pradžių ikiteisminėje procedūroje, o paskui – teismo procese.

- 119 Parlamentas prašo atmesti minėtą reikalavimą atlyginti žalą, teigdamas, kad jis įsteigė organą, būtent Specialųjį patariamąjį komitetą dėl APNP, įgaliotą atlikti administracinį tyrimą esant pateiktam skundui dėl priekabiavimo, kai tariamas priekabiavotojas yra Parlamento narys. Dėl laikotarpio, per kurį buvo pradėtas administracinis tyrimas, Parlamentas pažymi, kad, užuot „pradėjęs vykdyti apsimestinį tyrimą neturėdamas tinkamo pagrindo, taigi faktiškai negalėdamas suteikti atitinkamų garantijų“, jis nusprendė verčiau „[2014 m. balandžio 14 d. nustatydamas Vidaus taisykles dėl priekabiavimo, susijusias su APNP,] patvirtinti privalomojo pobūdžio teisinę priemonę, galinčią užtikrinti Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnio veiksmingumą“, kiek tai susiję su konkrečiais sutartiniais santykiais su APNP. Be to, Parlamento manymu, ieškovė „negali teigti, kad patyrė atsietą ir tam tikra suma įvertinamą neturtinę žalą dėl to, kad [jis] neišnagrinėjo jos pagalbos prašymo“.

Tarnautojų teismo vertinimas

- 120 Nors neteisėto akto, kaip antai 2014 m. kovo 3 d. ir balandžio 2 d. sprendimų, patvirtintų sprendimu atmesti skundą, panaikinimu savaime gali būti tinkamai ir iš esmės pakankamai atlyginta bet kuri neturtinė žala, kuri galėjo būti patirta dėl šio akto, taip nėra tuo atveju, jeigu ieškovas įrodo, kad patyrė neturtinę žalą, atsietą nuo teisės pažeidimo, kuriuo grindžiamas panaikinimas, ir negalinčią būti visiškai atlygintą šiuo panaikinimu (šiuo klausimu žr. 2006 m. birželio 6 d. Sprendimo *Girardot / Komisija*, T-10/02, EU:T:2006:148, 131 punktą; 2009 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Michail / Komisija*, T-49/08 P, EU:T:2009:456, 88 punktą ir 2015 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Brune / Komisija*, F-59/14, EU:F:2015:50, 80 punktą).
- 121 Reikia konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju ieškovė aiškiai patyrė neturtinę žalą dėl to, kad, pirma, perduodant šią bylą teismo pasitarimams Parlamentas dar nebuvo išnagrinėjęs pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį pateikto ieškovės pagalbos prašymo, antra, pareiškiant šį ieškinį nebuvo pradėtas joks administracinis tyrimas, kaip jis suprantamas pagal teismo praktiką, ir, trečia, nors po to, kai buvo pareikštas šis ieškinys, STSIT galiausiai patikėjo Specialiajam patariamajam komitetui dėl APNP užduotį vietoj jos atlikti toki tyrimą, perduodant šią bylą teismo pasitarimams ieškovei dar nebuvo pranešta nei apie šio tyrimo rezultatus, nei apie galimas kvestoriams ar Parlamento pirmininkui pasiūlytas priemones.
- 122 Kadangi STSIT buvo tinkamai pateiktas pagalbos prašymas, nagrinėjamu atveju – 2011 m. gruodžio 22 d., datą, kai ir ieškovė, ir atitinkama Parlamento narė ėjo savo pareigas Parlamente, ji vis dar privalo atlikti administracinį tyrimą neatsižvelgdama į tai, ar tariamai priekabiauti liautasi, ar ne.
- 123 Iš tikrųjų, viena vertus, galimas psichologinio priekabiavimo pripažinimas STSIT atlikus administracinį tyrimą galbūt padedant patariamajam komitetui, kaip antai Specialiajam patariamajam komitetui dėl APNP, savaime gali turėti teigiamos įtakos APNP, prie kurio priekabiauta, psichologinės reabilitacijos procesui (žr. 2011 m. vasario 8 d. Sprendimo *Skareby / Komisija*, F-95/09, EU:F:2011:9, 26 punktą), be to, šiuo pripažinimu nukentėjusysis gali remtis, jei nuspręstų pareikšti ieškinį nacionaliniame teisme, o tokiu atveju STSIT pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį tenka pareiga padėti, kuri neišnyksta pasibaigus APNP darbo sutarties galiojimui.

- 124 Kita vertus, juo labiau esant situacijai kaip nagrinėjamu atveju, kai šiame etape egzistuoja tik kaltinimai dėl priekabiavimo, užbaigus administracinį tyrimą, atvirksčiai, gali būti paneigti tariamo nukentėjusiojo pateikti kaltinimai, taigi ir ištaisyta žala, kuri tokiais kaltinimais, jei paaiškėja, kad jie nepagrįsti, galėjo būti padaryta atliekant tyrimą priekabiavimu įtariamam asmeniui.
- 125 Be to, kaip pažymi ieškovė, neteisybės jausmas ir kančios, kurių asmuo patiria, turėdamas dalyvauti iš pradžių ikiteisminėje procedūroje, o paskui – teismo procese, kad būtų apgintos jo teisės, gali reikšti neturtinę žalą, kurią gali lemti vien tai, kad administracija padarė teisės pažeidimą, ir pabrėžtina, kad ši žala turi būti atlyginta, jeigu jos nekompensuoja pasitenkinimas dėl ginčijamo akto panaikinimo (šiuo klausimu žr. 1990 m. vasario 7 d. Sprendimo *Culin / Komisija*, C-343/87, EU:C:1990:49, 27 ir 28 punktus). Tai pirmiausia taikytina tuo atveju, kai imdamasi sprendimo dėl panaikinimo vykdymo priemonių administracija padaro tokios pačios rūšies pažeidimus, kaip ir tie, kuriais grindžiamas minėtas panaikinimas.
- 126 Nagrinėjamu atveju atsižvelgiant į tai, kad laiku nebuvo pradėtas ir užbaigtas administracinis tyrimas, kurį atlikti buvo prašyta pagalbos prašyme ir vėliau prašyta pakartotinai, taip pat į tai, kad ieškovė buvo priversta vėl kreiptis į Parlamento administraciją, paskui vėl pareikšti ieškinį, siekdama, kad būtų apgintos visos jos teisės, turimos pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnį, Tarnautojų teismas nusprendžia, kad ieškovės patirta neturtinė žala būtų tinkamai įvertinta *ex aequo et bono* nustatant 25 000 EUR sumą šiai žalai atlyginti.
- 127 Be to, Tarnautojų teismas mano, kad reikia patenkinti ieškovės prašymą nuo šios sumos skaičiuoti palūkanas, taikant ECB pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, padidintą dviem procentiniais punktais. Nesant nurodymo, nuo kada turi būti pradėtos skaičiuoti šios palūkanos, Tarnautojų teismas naudodamasis savo neribota jurisdikcija (šiuo klausimu žr. 1998 m. liepos 8 d. Sprendimo *Aquilino / Taryba*, T-130/96, EU:T:1998:159, 39 punktą) nusprendžia, kad jos turi būti pradėtos skaičiuoti nuo sprendimo atmesti skundą priėmimo dienos, t. y. nuo 2014 m. rugpjūčio 4 d., nes iki šios dienos STSJT iš esmės dar turėjo galimybę imtis Sprendimo CH vykdymo priemonių ir pradėti administracinį tyrimą patenkindama ieškovės 2014 m. sausio 15 d. dėl to pateiktą prašymą.
- 128 Galiausiai dėl ieškovės argumentų, susijusių su teisės į gynybą ir gero administravimo principo pažeidimu dėl to, kad jai nebuvo leista į apklausą, Specialiojo patariamojo komiteto dėl APNP surengtą 2015 m. sausio 15 d., ateiti kartu su savo advokatais, Tarnautojų teismas tik pažymi, kad bet kuriuo atveju inkriminuojami veiksmai padaryti po to, kai buvo kreiptasi į Tarnautojų teismą, ir į juos negali būti savaime atsižvelgta siekiant nustatyti patirtą žalą.
- 129 Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, Tarnautojų teismas turi:
- panaikinti 2014 m. balandžio 2 d. sprendimą, patvirtintą sprendimu atmesti skundą, nes Parlamentas pažeidė SESV 266 straipsnį, kai, vykdydamas Sprendimą CH, atsisakė sumokėti ieškovei papildomą 5 686 EUR sumą, ir priteisti iš Parlamento sumokėti ieškovei šią sumą ir palūkanas nuo šios sumos, skaičiuojamas nuo 2014 m. liepos 1 d., kai pasibaigė ieškovės APNP sutarties terminas, taikant ECB pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, padidintą dviem procentiniais punktais,
  - panaikinti 2014 m. kovo 3 d. sprendimą, patvirtintą sprendimu atmesti skundą, nes Sprendimu CH panaikinus sprendimą atmesti pagalbos prašymą Parlamentas pažeidė SESV 266 straipsnį nenurodydamas, kaip privalėjo pagal jam tenkančią rūpestingumo pareigą, numatytą Pareigūnų tarnybos nuostatų 24 straipsnyje, pradėti administracinio tyrimo dėl nurodytų psichologinio priekabiavimo veiksmy,
  - atmesti likusius reikalavimus dėl panaikinimo,

- priteisti iš Parlamento sumokėti ieškovei 25 000 EUR sumą neturtinei žalai atlyginti ir palūkanas nuo šios sumos, skaičiuojamas nuo 2014 m. rugpjūčio 4 d., taikant ECB pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, padidintą dviem procentiniais punktais,
- atmesti likusius reikalavimus atlyginti žalą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- ¹³⁰ Pagal Procedūros reglamento 101 straipsnį, nepažeidžiant kitų šio reglamento II antraštinės dalies 8 skyriaus nuostatų, pralaimėjusi šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jos priteisiamos kitos šalies patirtos bylinėjimosi išlaidos, jei ši to reikalavo. Pagal šio reglamento 102 straipsnio 1 dalį tuo atveju, kai to reikalauja teisingumas, Tarnautojų teismas gali nuspręsti, kad pralaimėjusi šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas, tačiau priteisti iš jos tik dalį kitos šalies patirtų bylinėjimosi išlaidų arba nuspręsti, kad iš pralaimėjusios šalies jos visai neturi būti priteistos.
- ¹³¹ Iš šio sprendimo motyvų matyti, kad Parlamentas iš esmės pralaimėjo bylą. Be to, ieškovė aiškiai reikalavo priteisti iš Parlamento bylinėjimosi išlaidas. Kadangi šios bylos aplinkybėmis negalima pateisinti Procedūros reglamento 102 straipsnio 1 dalies nuostatų taikymo, Parlamentas turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jo priteisiamos CH patirtos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais,

TARNAUTOJŲ TEISMAS (pirmoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2014 m. balandžio 2 d. Europos Parlamento sprendimą, patvirtintą 2014 m. rugpjūčio 4 d. sprendimu atmesti skundą, nes Europos Parlamentas pažeidė SESV 266 straipsnį, kai, vykdydamas 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimą CH / *Parlamentas* (F-129/12, EU:F:2013:203), atsisakė sumokėti CH papildomą 5 686 EUR sumą.**
- 2. Panaikinti 2014 m. kovo 3 d. Europos Parlamento sprendimą, patvirtintą 2014 m. rugpjūčio 4 d. sprendimu atmesti skundą, nes, 2013 m. gruodžio 12 d. Sprendimu CH / *Parlamentas* (F-129/12, EU:F:2013:203) panaikinus 2012 m. kovo 15 d. Europos Parlamento sprendimą netenkinti 2011 m. gruodžio 22 d. CH pagalbos prašymo, Europos Parlamentas nenusprendė pradėti administracinio tyrimo dėl nurodytų psichologinio priekabiavimo veiksmų ir taip pažeidė SESV 266 straipsnį.**
- 3. Atmesti likusius reikalavimus dėl panaikinimo.**
- 4. Priteisti iš Europos Parlamento sumokėti CH 5 686 EUR sumą ir palūkanas už praleistą terminą nuo šios sumos, skaičiuojamas nuo 2014 m. liepos 1 d., kai pasibaigė CH darbo sutarties terminas, taikant Europos Centrinio Banko pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, padidintą dviem procentiniais punktais.**
- 5. Priteisti iš Europos Parlamento sumokėti CH 25 000 EUR sumą neturtinei žalai atlyginti ir palūkanas už praleistą terminą nuo šios sumos, skaičiuojamas nuo 2014 m. rugpjūčio 4 d., taikant Europos Centrinio Banko pagrindinėms refinansavimo operacijoms nustatytą palūkanų normą, padidintą dviem procentiniais punktais.**
- 6. Atmesti likusius reikalavimus atlyginti žalą.**

7. Europos Parlamentas padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jo priteisiamos CH patirtos bylinėjimosi išlaidos.

Barents

Perillo

Svenningsen

Paskelbta 2015 m. spalio 6 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Kanclerė
W. Hakenberg

Pirmininkas
R. Barents